

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань прав людини, національних меншин і
міжнаціональних відносин

від 01 липня 2015 року

Веде засідання Голова Комітету Г.М.НЕМИРЯ

ГОЛОВУЮЧИЙ. Інформую присутніх про ситуацію з явкою і деякі організаційні питання, які не потребують голосування. У нас за повідомленням від колеги Фельдмана - він відсутній на Комітеті у зв'язку з участю у роботі Міжнародної конференції «Минуле, сьогоднішня та майбутнє християнсько-єврейських відносин» на запрошення Міжнародної Ради християн і євреїв. Перед початком засідання зателефонувала Юлія Володимирівна. О 14.30 вона бере участь в Раді коаліції. На 15.30 її запросив на зустріч Президент України. Вона вибачається – не може взяти участь. За інформацією від всіх інших колег – вони в Києві, були присутні на засіданні Верховної Ради і мають підійти. Колега Брензович підійшов. Таким чином у нас є кворум. Присутні 5 з 9 членів Комітету.

Також я хочу повідомити. Можливо, вже знають, що депутат, якого ми всі добре знаємо, який прийняв нещодавно присягу, ввійшов до складу фракції Блоку Петра Порошенка, пан Рефат Чубаров також висловив бажання приєднатися до Комітету з прав людини. Регламентний Комітет підготував відповідний проект Постанови. Вона знаходилася вчора на порядку денному. Але в зв'язку з зміною порядку денного вона не була проголосована. Я сподіваюся, що до кінця цього тижня ця постанова буде проголосована, тоді склад Комітету збільшиться до десяти. І по-моєму це є рекорд, якщо я не помиляюся, складу цього Комітету за всі часи існування Верховної Ради. Це

свідчить про престиж праці в такому Комітеті і я сподіваюся, що колега Чубаров приєднається до нас вже на наступному засіданні Комітету.

Шановні колеги, сподіваємось також, що до нас приєднаються колеги Джемільєв і Рабінович. Поки що ми починаємо з порядку денного, як завжди. Всім було заздалегідь роздано порядок денний. Станом на сьогодні хочу повідомити, що надійшов лист на моє ім'я від народного депутата Семенченко, законопроект якого стоїть пунктом третім порядку денного. Він просить перенести його розгляд на наступне засідання. Я думаю, заперечень не буде. Також хочу нагадати про правило, яким ми користуємося вже засідання. Коли вносяться законопроекти від народних депутатів і вони отримали у відповідний спосіб заздалегідь запрошення на засідання, але які не з'явилися з невідомих причин, то ми на перший раз відкладаємо такий розгляд без їх присутності. Але на другий раз, коли вони не з'являються знову, щоб не створювати баласт законопроектів, які закріплені за Комітетом як головним, але які не розглядаються, ми все ж таки їх розглядаємо, про що повідомляємо відповідних колег – народних депутатів.

Є порядок денний. За винятком цього третього пункту, про який я щойно повідомив, хто за те, щоб порядок денний затвердити. Прошу голосувати. Хто «за», «проти», «утримались»? Прийнято одностайно.

Переходимо до пункту першого. Проект Закону, реєстр. №2481, про внесення змін до Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб». Чи присутні у нас автори цього законопроекту? Чи направлялися їм відповідно за процедурою відповідне повідомлення? Дякую. Колеги, ми погодили, що в даному випадку ми відкладаємо на наступний. Ну тим більше варто.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. ...без розглядати, це неможливо. Пояснення, що саме бажає: або забезпечити комунальними послугами, або забезпечити комунальні послуги? Тобто тут не зрозуміло, що мається на увазі. У зв'язку з

таким трактуванням, таким законом, ми не можемо розглядати і навпаки, у нас багато запитань, без присутності авторів.

ГОЛОВУЮЮЧИЙ. Тим більше, що тут є такі змістовні зауваження. Тоді пункт другий порядку денного. Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства" (щодо поліпшення умов інвестиційної діяльності в Україні), реєстр. №1476. Чи присутні автори на засіданні? Не присутні. Також їм повідомлялося відповідно за процедурою. Ми також, на жаль, мусимо відкласти і повідомити колег про те, що ми їх запрошуємо на наступне засідання. У випадку їх неявки, законопроект буде розглянутий без тоді їх присутності.

Пункт третій ми вже погодили на самому початку.

Зараз переходимо до розділу законопроектів, з опрацювання яких комітет не є головним. Проект Закону про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення (щодо запобігання безпідставному притягненню до відповідальності громадян за участь у мирних зібраннях), реєстр. № 2391, внесений групою народних депутатів. Також я не бачу нікого з цих авторів. Членів Комітету серед авторів я також не бачу. Тоді ми також будемо його відхиляти. Слово колезі Пацкану. Прошу.

ПАЦКАН В.В. Взагалі стоїть питання не вирішено вже двадцять років щодо питання мирних зібрань. Я б не вносив, я б не робив зараз зміни до законів, а збирав би у Комітеті знову робочу групу і напрацьовував би закон про мирні зібрання. Тим паче, що це є вимога Ради Європи, тим паче, що всі інституції вимагають від нас. Але як прописувати, в який спосіб? Після того, що відбулось тоді на майдані, цей закон потребує ретельної уваги, ретельного вивчення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Я пропоную, щоб це зауваження колеги Пацкана було включено в мій лист до авторів. Натомість хочу повідомити, що ми також домовлялися, і ви знаєте, що Комітет ще з минулого скликання під головуванням колеги Пацкана тісно співпрацював з відповідними експертними групами щодо підготовки такого відповідного закону. І одна з цих груп, яка якраз висвітлює або відбиває підхід, що має бути закон, на відміну від іншої групи, яка вважає, що це вже врегульовано в Конституції і якогось окремого закону не потрібно, ми завершуємо цей процес, я сподіваюсь, що в найближчий час він буде внесений. Тим більше, що це відноситься до пріоритетних, до пріоритетів Комітету. Але також ми поступаємо. Також я хотів би також попросити і подякувати тим колегам, які були запрошені на розгляд перших чотирьох питань, відповідних міністерств і відомств, і вони можуть бути відповідно вільно, якщо не мають бажання далі бути присутніми на розгляді інших питань.

А зараз перейти до розгляду інші питання. Я пропонував би змінити порядок їх розгляду. У нас присутній Володимир Григорович Буткевич, який очолює робочу групу, є заступником Голови Конституційної комісії, яка вже завершує свої питання. Нагадую роботу, нагадую, що ми запрошували Володимира Григоровича, він також повідомив про порядок роботи. З того часу вся інформація про місце і час розміщується на сайті Комітету. Наскільки я розумію, цей тиждень буде чи не найінтенсивнішим для того, щоб завершити відведені терміни. І ми домовлялися, що відповідно представники цієї робочої групи, в даному випадку, голова - професор Буткевич, і секретаря робочої групи будуть інформувати на наше запрошення. Тому, Володимир Григорович, я прошу Вас і секретаря підсісти до столу. Доброго дня. Будь ласка, Вам слово. Натисніть клавішу для стенограми.

БУТКЕВИЧ В.Г. Як на сьогодні робоча група уже перейшла на другу половину нашої роботи. Практично ми пройшли весь другий розділ Конституції, напрацювали ті зміни, які ми вважаємо необхідно внести в цю Конституцію. Робоча група встановила контакт практично з усіма областями. Тому що ми ввели такий режим роботи: ми напрацюємо певні матеріали, потім ми виїжджаємо на область і зустрічаємось там із нашими критиками, чи тими, хто нам допомагає в роботі. Побували ми... ми провели вже 25 засідань з того періоду, коли я був тут на Комітеті. Побували, практично охопили практично всю Західну Україну. Зараз ми плануємо охопити центр України. Потім поступили прохання до групи, щоб ми приїхали в Маріуполь, Харків і інші місця. Це також можемо зробити. Це ми робимо паралельно. Ми працюємо над нашою роботою і паралельно інформуємо населення.

Коли ми приїжджаємо туди, ми б хотіли, і це нам поки вдається зробити, зустрічатися як з керівництвом області, так і з основними фахівцями в галузі права. І ми з ними обговорюємо всі статті, які ми пропонуємо, до яких ми пропонуємо зміни, або вони нам пропонують внести зміни до тих статей, які в нас є. Ми встановили практично з усіма областями зворотній зв'язок. Вони нам направляють свої пропозиції, ми їх напрацюємо і направляємо їм відповідно наші зміни, як ми вважаємо, якщо ми вже їх зробили, напрацювали. На сьогодні, як я вже сказав ми повністю пройшли весь текст другого розділу. Ті побажання, які торкаються загальних засад практично ми не розглядаємо, тому що це поки що не входить в цей наш мандат. Якщо будуть змінені якісь плани, то однаково ми можемо перейти до них тільки після того, як закінчимо цю роботу. Я думаю, що ми десь до середини липня повністю закінчимо всю роботу і відправимо вже для обговорення в інші робочі групи чи на Конституційну комісію. Зараз дійсно самий складний етап в роботі комісії, тому що всі ті декларації, всі ті філософські побажання, які були в тих чи інших статтях, ми їх врахували. І там, де це можна було, ми обійшлися без них. Зараз стоїть питання, як

сформулювати те чи інше положення в такий спосіб, щоб це було конституційне положення і щоб це були відповідні права людини.

Ми вирішили змінити назву самого розділу і дати його як «Права людини». І сама наша концепція дещо змінилася. Ми вирішили давати ці права людини, але паралельно ми повинні визначити межу втручання держави в те чи інше право людини. Тому в нас виходить кілька категорій прав, які ми, які вимагають, скажемо так, різного підходу до них. Там де це є абсолютні права, там зрозуміло, що ми встановлюємо неможливість втручання держави в ці права і з цим простіше відбувається. Там, де ті права, які вимагають, чи ми можемо передбачити, що ці права можуть реалізуватися, але за певних умов повинні бути обмежені, ми повинні визначити, які обмеження держава може застосувати до реалізації цих прав. Повинен сказати, що ми їх зводимо до мінімуму. Не так, як це держава до сьогоднішнього дня планувала: чуть що, вона пояснює актуальністю, необхідністю і т.д.

Деякі заборони ми передбачимо і для Верховної Ради, щоби Верховна Рада не користувалася постановами чи іншими речами при визначенні прав людини – обмеження, скорочення і т.д., що практика на сьогодні показує, це є. Ми хочемо встановити більш чіткий механізм реалізації тих прав, які там визначені, і відповідні гарантії, для того, щоб людина могла своїми правами користуватись і щоб вона знала, що це її права. Ми встановили такий контакт, що до нас приїжджають із областей, і якщо їх це питання цікавить, то вони приїжджають, беруть активну участь. Ми все це записуємо, фіксуємо. Потім, коли ми закінчимо, ці документи, ми передамо їх разом із тими всіма додатковими матеріалами. Додаткових матеріалів в нас зараз дуже багато, тому що практично, всі міжнародні документи, які регламентують те чи інше право, є в нас. Фактично основні міжнародні стандарти, які напрацьовані тим же самим Європейським судом чи Комітетом з прав людини в рамках Організації Об'єднаних Націй, в нас він є.

приходиться по деяким моментам пояснювати елементарні речі. Як для юриста, но вони не зрозумілі ні для юриста, тому приходиться виписувати, що, де, як потрібно розуміти. Чому в Конституції не може бути такого формулювання, чому таке формулювання може бути. Постанови Кабінету Міністрів чи, скажімо, воно може бути в Указі Президента, але не для Конституції. Якщо це буде потрібно членам Комісії потім, ми можемо ці матеріали всі Вам передати і ви можете самі чи за своїм призначенням потім викреслити.

Сьогодні ми закінчили із шести блоків. Да, ми змінили ще концепцію у зв'язку з цим. Основою всіх прав, ми формулюємо, є гідність людини. І ми всі інші статті розділу другого формулюємо в такий спосіб, щоб центральним була гідність людини в реалізації того чи іншого права. В зв'язку з цим ми закінчили. У нас було шість основних таких умовних для нас розділів. Ми всі шість закінчили. Як перші, скажемо, перший підхід. Хоч там деякі статті ми будемо вносити без змін уже, тому що для нас вони вже, зрозуміло, ми їх узгодили. Але вже як друге і остаточно ми закінчили складну проблему – це виходу через поняття гідності людини на всі решта статей, щоб вони були. Ми їх також закінчили. Думаю, що десь до середини липня місяця ми повністю завершимо нашу роботу і готові потім передати її.

Центральним у нашому підході – це змінити положення Конституції так, щоб там не було гасел, а в зв'язку з цим в нас дуже складно при першому читанні проходили соціальні права. Справа у тому, що дуже багато наших юристів, як це показала практика, це так, вони дуже гарно пояснюють ситуацію, яка сталася, але дуже тяжко вирішують проблеми, які стоять. І коли ми стали перед проблемою формулювання соціальних прав, то саме ця категорія прав пропонувала нам вилучити їх взагалі з Конституції, оскільки їх держава не може забезпечити. Ну ніхто не говорив, що він не може сформулювати так, щоб держава могла відповідати за забезпечення цих положень. Тому такі права як право на працю чи охорону здоров'я в нас,

мабуть, десь з тиждень проходили, якщо в цілому взяти всі обговорення проходили. І проходили досить таки гостро. Але повинен сказати, що ми з цим завданням справились. І я думаю, що ми з ним справилися не гірше, чим то записано в соціальних конвенціях Ради Європи. У всякому випадку ми не втратили нічого такого, щоб нам потім сказали, що ми викинули якесь правило із Конституції, але ми, на мій погляд, ми прописали відповідний механізм їх реалізації.

Змінилася у нас нумерація у зв'язку з цим самих статей Конституції. Тому що ми за основу взяли. Нам потрібна була відповідна логіка викладу матеріалу в розділі другому. Те що пропонували одні колеги, що спочатку взяти права першого етапу, другого етапу, третього, четвертого. Воно нічого нам не давало, тому що приводило до того, що права повторювались через три-чотири ситуації. Повторювались чи соціальні права чи інші. Ми не взяли за основу і те, що в нас було в чинній Конституції, тому що знову ж таки ті ж самі повтори були. Ми взяли як прообраз – Хартію прав людини. Як прообраз, тому що саме формулювання в Хартії прав людини воно не зовсім підходить для Конституції держави. А як формулювання, тобто матеріальну частину, керівним тут була Європейська конвенція з прав людини і міжнародний пакт, такий існує. Таким чином у нас деякі статті, які були на початку нинішньої будуть в кінці і ми їх даємо умовно під назвою «Правосуддя». Тобто за порушення яких прав, як це дається в Хартії, за порушення яких прав які можуть наступити наслідки і які є відповідні гарантії для дотримання тих чи інших прав. Так перше – це в нас йде гідність людини. Далше в нас йде справедливість і рівноправність, і завершується сьомим таким розділом – правосуддя.

Для того, щоб було легше зрозуміти ідею нашої роботи, то ми ввели назви до кожної статті. Назва – це основна ідея тієї чи іншої статті. І ми ці статті розбили по пунктам, по параграфам: 1,2,3,4, яких ми не будемо давати, коли буде готуватись проект, але якщо комусь потрібно буде оцей наш

матеріал на цьому етапі, то ми можемо передати, що малося за основу, за головне. Яка була головна ідея в тій чи іншій статті. Буде, дійсно зараз нам поки що складно, тому що я хочу сказати, не всі юристи, на жаль, можуть формулювати правові норми. Або якщо вони формулюють, то це получается або філософська теза, або політична норма, або в кращому випадку норма, яка не розрахована на той рівень відносин, який повинен регулювати. В нас, коли ми заторкнули проблему питання формулювання права на інформацію і досить довго також обговорювали, переконували один одного, що без інформації на сьогодні не можна обійтися. На це дійсно багато пішло часу. Хоч кожен це розуміє і не треба було переконувати, але коли почали формулювати ці статті, в нас вийшло 4 статті. Зрозуміло, що це не для Конституції. Знову приходилося повертатись, знову приходилося розписувати де, що, як повинно бути. Нарешті ми добилися в цьому варіанті повного розуміння і таким чином. Ми могли б вам передати ті наробки, які поки що є, але за умови, що ви будете їх сприймати як такий варіант, який ми ще опрацюємо. Тільки перші статті – це ті, які можете сміливо брати як такі ми вже опрацювали. Думаю, що до кінця цього тижня три четвертих ми повинні опрацювати.

ГОЛОВУЮЮЧИЙ. Дякую, Володимире Григоровичу, за детальну інформацію про стан роботи. І відповідно, я думаю, ми приймаємо Вашу пропозицію – що як станом на той день, було б дуже важливо для моїх колег – членів Комітету в тому варіанті робочому, який є.

БУТКЕВИЧ В.Г. Ми можемо паралельно вам всі пропозиції, які нам поступили, но в основному будемо давати, мабуть, від членів Конституційної комісії.

ГОЛОВУЮЮЧИЙ. Думаю, щоб не перевантажувати, треба от основне, або за побажанням.

БУТКЕВИЧ В.Г. Або якщо якісь будуть запитання, Оксана. До речі, я при всіх вас, їй дуже хочу подякувати, бо єдина людина, яка працює без всякого, бездоганно і без неї навряд чи змогли б ...

ГОЛОВУЮЮЧИЙ. Дякую. Прошу.

ПАЦКАН В.В. Бачите, які в нас цінні кадри.

БУТКЕВИЧ В.Г. Це ми вам підготуємо.

ГОЛОВУЮЮЧИЙ. Добре, колеги. Ми починаємо обговорення. Я хочу розпочати його, потім мої колеги, будь ласка, також приєднуйтесь. Кілька запитань. Перше. Чи плануєте Ви, як було з розділом змін до Конституції що стосується децентралізації, направляти це до Венеціанської Комісії? Це перше запитання. Як ви... Друге запитання – як Ви бачите, з огляду на те, що Ви плануєте завершити цю роботу до середини липня і в середині липня також ця сесія Верховної, фактично календарним планом передбачено відповідно завершення, коли, Ви думаєте, це може попасти до Верховної Ради? І третє, пов'язане з цим. Чи бачите Ви за реалістичне, що ймовірність така, що попаде до Верховної Ради розділ який, що стосується децентралізації, а решта вони будуть скоріше другою чи третьою чергою?

БУТКЕВИЧ В.Г. Мабуть, воно з самого початку так мислилось, тому що в нас бачите різні групи і в нас різні завдання, які перед нами стоять. Якщо брати робочу групу по децентралізації, то при всіх складнощах, які там є, з точки зору юридичної техніки я там проблем не бачу, щоб можна було

щось там формулювати. Теж саме, коли брати робочу групу по судочинству. Я півроку працював і продовжую працювати в групі, створеній Президентом по реформі судочинства. І там ми основний матеріал тоже напрацювали. При чому такий матеріал, який знову ж таки торкається проблеми організаційно-правової. А у нас сутнісна проблема, розумієте. Тут треба кожне право аргументувати, довести і сформулювати його в такий спосіб, щоб воно не повторювало того, що ми бачимо в сьогоднішній Конституції. Тому звичайно, і я попередив Голову Конституційної комісії, що ми не збираємося спішити, щоб під якийсь термін це дати.

З другого боку, ми відмовилися з самого початку, що ми не будемо працювати в урядових кабінетах, як то працюють дві решта групи. Тому що права людини не пишуться в урядових кабінетах. Права людини пишуться там, де людина може з вулиці прийти і брати участь. В нас якраз таке і відбувається по сьогоднішній день. З областей приїжджають люди, приходять, беруть участь, дискутують. Звичайно, це затягує час. Але з другого боку, якщо вони чотири чи два рази зустрілися, підготували законопроект, то я повторю, ми вже 25 раз зустрілися. Я думаю, що ще будемо стільки зустрічатися. Можливо, менше, поки ми не вилижемо весь матеріал і не дамо його такий, який повинен бути досконалий. Те що ми це зробимо до вашої, коли у вас там відпустка?

ПАЦКАН В.В. У нас не буде відпустки.

БУТКЕВИЧ В.Г. Коли вона була раніше. Но те, що ми зробимо до цього періоду, тут ви сумніватися не от. Але я хочу вам сказати, що в цій ситуації в тій же самій Адміністрації Президента для того, щоб зрозуміти той матеріал, який ми дамо, їм 1-2 дня буде мало. Їм потрібно дуже багато. Ми їм дамо всі додаткові матеріали. Ви ж самі розумієте, їх всі треба проаналізувати, продивитись. Тим більше, повторю, ми забираємо звідти всі

гасла, всі заклики, все те, що воно нічого людині в дійсності не давало. А формулюємо його як норму права. В такій ситуації це буде не просто їм. Я думаю, на осінь, якщо вони влітку попрацюють на осінь ви одержите ще такий законопроект про внесення змін, думаю. Ви ще раніше його самі отримаєте.

ГОЛОВУЮЮЧИЙ. Венеціанської комісії?

БУТКЕВИЧ В.Г. Щодо Венеціанської комісії. Справа в тому, що не всі положення Венеціанської комісії ми самі сприймаємо. Наведу вам один приклад, який я в принципі не можу погодитись і до речі, і наша група, наскільки я оце переконував, зі мною також згідна. Венеціанська комісія говорить про те, що, один із прикладів. Ми не можемо записати в Конституції про те що держава не може висилати свого громадянина. Мотивується це тим, що тоді не будемо передавати своїх громадян на вирішення їх справ в рамках Міжнародного кримінального суду. Це не моя проблема, це проблема членів Венеціанської комісії, що не розуміють різниці між висилкою громадянина і передачею його під юрисдикцію. У нас висилка все-таки буде, незалежності від того, що буде думати з цього приводу Венеціанська Комісія. Ми можемо їй це пояснити, чому ми на цьому наполягаємо. Є й інші такі питання, де Венеціанська комісія, на мій погляд, не зовсім вона.

Але є й для нас складні питання. Я зараз з самого початку вам скажу, що ми ці питання обійшли. Яке це питання? Більшість знає із народних депутатів, в якому варіанті ми ратифікували Європейську Конвенцію з прав людини. Ніхто не знає, чи мало хто знає, що після цього ще десь там в кабінетах ратифіковували цю Конвенцію і говорять, що під виглядом внесення змін редакційних внесені були деякі зміни. Як приклад наведу вам статтю про те, що ми ратифікували і записали – чоловіки і жінки мають

право на шлюб. Любій розумній людині зрозуміло, що тим самим ми даємо широку дорогу для шлюбів сексуальних меншин. Щоб цього не трапалося, положення існує дуже просте: той, хто допустив помилку, той повинен її виправити. Але видно тоді побоялися обговорення цього питання в рамках Верховної Ради і внесли цю зміну самі. Буква «и» звідти вилетіла, її там нема. Подивіться по каталогу внесення змін і доповнень по ратифікації самої Конвенції і ви не знайдете хто, коли й де ратифікував і вніс цю зміну. Якщо потрібно буде, в мене є перший варіант, який був ратифікований і як, в якому він стані був.

Сьогодні ми не можемо записати цього положення в нашій Конституції. Тому не можемо дуже просто. Якщо ми це запишемо, все-таки, скажемо так в нас держава з більш ніж тисячолітнім православним християнством. І коли прийшли до нас члени Ради церков, то вони з криком відстоювали зовсім інші позиції. В даній ситуації ми сформулювали в такий спосіб, що ми даємо кожній людині відповідну свободу, але ми не гарантуємо чи не зобов'язуємо їх цю свободу реалізовувати в певні шлюби. Як ми це зробили, ви потім побачите, ви переконаєтесь, що все-таки. Як нам прийшов один документ, щоб ми коли виїжджаємо на області, після нас вони влаштовують соціологічне опитування. От вони влаштували соціологічне опитування і там є в мене, якщо вас цікавить, закарпатці, по Закарпаттю. 100% категорично проти одностатевих шлюбів. А ми готуємо Конституцію для всіх. І щоб провести по всій країні, то в нас вийде питання не досить таке прохідне і в самій Верховній Раді. Тому ми формулювали це положення в такий спосіб, що і людина має право і ми не гарантуємо їй відповідно цього закону. Такі труднощі є, вони будуть у нас.

Є іншого порядку труднощі, які ми тоже від них відійшли, тому що ми тоді перетворимо Конституцію в конкретний закон. Ми з представниками церков, а ми, коли в нас виникає якась проблема, то ми обов'язково її з фахівцями її обговорюємо. У нас виникла проблема гідності людини, я пішов

на засідання президії Академії правових наук і доповів їм результати, ми довго обговорювали, поки не знайшли спільну точку зору. Чи виникло питання по освіті. Знову ж таки пішов на Президію Академії наук вищої школи і ми там довго обговорювали. Чотири пункти вони наші погодили, а п'ятий категорично виступили проти. Тоді ми міняли вже саме формулювання в нашій статті.

І так же вийшло з церквою. Ми не можемо записувати те, що пропонує нам церква. А вони пропонують вважати людину з моменту запліднення. Ну немає такого стандарту на рівні європейського співтовариства. Тому що Європейський суд відніс це до національного законодавства. Він сказав, що ні науково, ні іншим чином не можна довести, що саме з моменту запліднення людина вже, слід її вважати людиною. Да, дійсно, деякі держави так записали. У Федеративній Республіці Німеччина так записали. Практично вся Латинська Америка записала, але вони поставили себе в складне становище, тому що у випадку, коли потрібно зробити важко хворій матері аборт і вирішується питання, кого спасати – матір чи дитину. Всі вони спасають матір. Значить, Конституцію вони тоді відкладають в бік. Теж саме нам представники церков кажуть: «А ви це запишіть, а потім ми це зрозуміємо». Тоді це буде не Конституція, якщо ми будемо так туди записувати. Тому такі проблеми у нас є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Володимир Григорович. Наступний колега Логвінський, але принагідно хочу просто суб'єктивну думку. Я б не довіряв би жодному соціологічному опитуванню, де відповідь 100%. Завжди тут є нюанси. Прошу, колега Логвінський.

ЛОГВІНСЬКИЙ Г.В. Володимир Григорович, перш за все хотів би Вам подякувати за Вашу шалену працю, яку Ви робите, за Вашу діяльність. Нам це край важливо. Але під час обговорення на нашій фракції, у нас було

питання – чому це не робиться відкрито. Це не лише до вашої групи, а загалом. Чому ми не можемо перш за все знати, які саме проблеми ми повинні вирішити і яким шляхом ми йдемо. Не текст, хоча б якось там, чи можна це розмістити в Інтернеті, в загальних засобах, щоб можна було зрозуміти, як це робиться. Бо в нас була інформація про те, що тексти інших груп, які робилися, потім надсилалися в Венеціанську комісію, трошки змінювались. Була така, на жаль, випадок.

БУТКЕВИЧ В.Г. Я Вас зрозумів. Але саме тому, щоб такі запитання жодному члену нашої групи не ставились, то з самого першого дня я сказав в Адміністрації Президента, що наша група тут працювати не буде. І це було настільки тоді з мого боку не поступливо, що перше засідання нам знайшли місце в ресторані, зняли кімнату і ми там заділи, тому що кожен міг зайти до нас. Але потім, ми вже домовилися друге засідання в Києво-Могилянській академії. І всі знають, по сьогоднішній день скрізь знають – це 1-й корпус, 310 кімната, 10 година ранку, крім суботи і неділі. Кожен день. Так що Ви можете приходити туди і працювати також, брати участь. Єдине тільки що ми народним депутатам не дозволяємо і ніколи не дозволимо, тому що це комісія з питань прав людини, він може виступати тільки сам в своїй особі. А коли деякі народні депутати присилають нам своїх помічників, ми їм кажемо: «Ні, Ви зареєструєтесь як людина, яка брала участь Ви безпосередньо, а ми почекаємо, коли народний депутат прийде». Тому що так не робиться. Питання не вирішується з прав людини, що хтось, десь там за когось говорить. В цій ситуації у нас немає питань щодо відкритості. Подзвонили з телебачення. Я їм те ж саме сказав: «Будь ласка, приходьте, сідайте з нами, починайте працювати, записуйте все, що ви хочете». Секрету ніякого від нас нема.

Про інші, то інші питання. Я знаю, що там і паралельно створювались групи, які писали цей матеріал. Мені здається, що в нашій групі є такі

фахівці, що вам ще потрібно пошукати паралельно тих, які б могли за нас це зробити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую професору Буткевичу. Чи є інші запитання? Я не бачу запитань. Я дякую, що Ви не розкрили принагідно назву ресторану, де писалася Конституція, тому що, ну не треба, не треба.

БУТКЕВИЧ В.Г. Якщо у вас не буде місця, де засідати, можете туди перейти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. І ми приймаємо пропозицію, на яку погодилися з початку, якщо можете, надіслати, пані Оксано, цю інформацію, про яку ми домовилися, до відома. І також в залежності від того, як буде далі розвиватися процес, хотіли б запросити Вас на одне з наступних засідань, коли вже буде ближче, можливо, до завершення.

БУТКЕВИЧ В.Г. Добре.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. До побачення.

БУТКЕВИЧ В.Г. До побачення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, у нас зараз є пункт. Да, прошу. Жоден з пунктів, який залишився, він не потребує голосування, але перш я також пропоную змінити порядок і зараз заслухати інформацію Служби безпеки щодо застосування Тимчасового порядку контролю за переміщенням осіб, транспортних засобів та вантажів (товарів) через лінію зіткнення. Ми направляли прохання надіслати компетентного представника тимчасово виконуючому обов'язки голови Служби безпеки Грицаку Василю

Сергійовичу. У нас є присутній зараз Геннадій Іванович Кузнєцов, заступник керівника Антитерористичного Центру при Службі безпеки України - начальник штабу. Хочу зазначити, що сьогодні на фракції, яку я представляю, був пан Грицак, генерал Грицак. Він також, йому задавали питання і з цього приводу. Він дав таку відповідь, яку потім ми можемо при обговоренні також повідомити. Вона стосується власне того, що навряд чи таке рішення навряд чи можна відносити до вузької компетенції однієї служби і в розробці такого порядку, який би відбивав всю проблематику складну, мали б брати інші органи виконавчої влади. Можливо дещо це потребуватиме якогось законодавчого забезпечення. Я тоді хочу надати слово Вам, Геннадію Івановичу. Будь ласка.

КУЗНЄЦОВ Г.І. Шановний головуючий, шановні народні депутати, шановні присутні! Як вам відомо, з 07.04.2014 року у нас проходить Антитерористична операція, яка зараз набула широкомасштабного значення і фактично ми маємо всі ознаки гібридної війни і військової агресії з боку російсько-терористичних угруповань. Законодавством межі проведення антитерористичної операції чітко визначені. Це спеціальний Закон України «Про боротьбу з тероризмом». В рамках зазначеного закону в районі проведення антитерористичної операції створено оперативний штаб з управління антитерористичною операцією. Головою, з урахуванням кількості задіяних сил та засобів, керівником цього оперативного штабу на сьогоднішній день є представник Генерального штабу Збройних сил України. Інші суб'єкти боротьби з тероризмом залучені до виконання зазначених заходів в рамках загального плану.

Зазначеним законом чітко визначені поняття району проведення антитерористичної операції, а також надано змогу проведення певних обмежень прав і свобод громадян, пов'язаних з необхідністю дотриманням безпекових заходів, а також заходів щодо виявлення терористів, пособників і

т.д. В рамках виконання своїх функцій, звертаю вашу увагу, саме в рамках виконання функцій Закону України «Про боротьбу з тероризмом», на підставі наданих йому повноважень, керівником оперативного штабу був прийнятий тимчасовий порядок здійснення контролю за переміщенням осіб, транспортних засобів та вантажів вздовж лінії зіткнення. Хочу зазначити, що цей документ не є характерним для проведення антитерористичної операції, тому що дуже дивно виглядає у нас сам факт знаходження району антитерористичної операції і в той же час в межах району проведення антитерористичної операції у нас ідуть вантажі, переміщуються особи. І цей тимчасовий порядок був направлений саме на врегулювання цієї проблеми з урахуванням необхідності підтримання життєдіяльності тих громадян України, які залишились на окупованій території або тих громадян, які залишились в районі проведення антитерористичної операції.

Документ не є сталим. За час свого існування, а це фактично з січня 2015 року документ вже зазнавав ряд змін. Зміни пов'язані зі зміною характеру ведення бойових дій в районі проведення АТО, а також з фактичним розширенням і кількості осіб, які бажають перетнути з урахуванням того, що по часу антитерористична операція триває вже більше року, а також необхідності доставки певних гуманітарних вантажів і вантажів, пов'язаних із забезпеченням життєдіяльності.

Що головне в цьому тимчасовому порядку? Перше – чітко встановлені транспортні коридори. Звертаю вашу увагу, що ці транспортні коридори встановлені не тільки рішенням керівника ОШУ АТО, а є, скажемо так, погодженими з противною стороною, можливими маршрутами для переміщення осіб і вантажів. Всі інші транспортні маршрути на сьогоднішній день і Україна, і терористичні війська вважають як небезпечними для просування противника і вживають відповідних заходів для того, щоб або певними інженерно-технічними можливостями, або військовим можливостями, перекрити.

Перелік пунктів контролю в'їзду-виїзду в нас теж постійно збільшується. Якщо ми починали виключно з пішохідних пунктів, потім це були пішохідні й автомобільні пункти, на сьогоднішній день ми реалізуємо програму щодо здійснення контрольних пунктів на залізничному транспорті. Тобто ця процедура постійно іде.

Створена база даних тих осіб, які підозрюються в терористичній діяльності. І сам порядок перетину виходить з принципу заявника. Тобто людина звертається до координаційних груп і координаційного центру (координаційний центр – один, координаційні групи – чотири) з заявою про прохання надати їй відповідний дозвіл. Починали ми з початку з паперових перепусток, але потім побачили, що ця система є занадто складною і несе в своїй діяльності певні корупційні ознаки, які були підтверджені. Ми це не скриваємо і діяльність Служби безпеки України була в тому числі направлена на усунення цих корупційних ризиків. Це не тільки кримінальні провадження. Вам відома інформація, що полковник Служби безпеки України по фамілії Борисенко був затриманий саме за отримання хабара для видачі цих перепусток.

Але я хотів би звернути увагу, що ми працюємо зараз не тільки над тим, щоб піймати корупціонера, а працюємо над тим, щоб змінити саму систему. З сьомого числа у нас запрацює нова система. Вона залишає принцип заявника, але вона повністю виключає необхідність спілкування заявника з контролером. Це перше.

Друге. Ми відходимо від поняття паперової перепустки. Більш переходимо до сучасного європейського рівня. Це теж дуже дивно виглядає, але ми йдемо впевнено в цьому кроці, що людина перетинає лінію розмежування по своєму документу, який посвідчує його особу. Розвернуті відповідні пункти контролю. Бази даних зведені в одну базу даних. За основу була взята база даних Державної прикордонної служби «Гарт-1». Тому що вона найбільш повно охоплює всі ті зауваження від правоохоронних органів

держави Україна, які треба зробити щодо обмеження тої чи іншої особи. Реєстр Служби безпеки України стосується тільки терористів і сепаратистів. Тобто осіб, які ми підозрюємо в цій діяльності. Система буде працювати виключно в електронному варіанті. В той же час ми передбачаємо можливість тим громадянам, які не мають доступу до електронної пошти або Інтернету, надати свою заяву або звичайною поштою, або через спеціально створені скриньки. Щоб не було жодного контакту з оператором.

Третє, що було зроблено. Якщо раніше особа надавала скан-копії документів: паспорт, фотографію, додавала заяви, додавала відомості до дітей, то зараз цей пакет документів змінений на один бланк заяви. І все. І фотографію на цьому етапі ми не потребуємо від громадян. Тобто спрощена система. Плануємо запуснути цю систему з сьомого числа цього місяця. Електронна заява також спрощена. Всі скан-копії документів убираються. В заяві на сьогоднішній день передбачено: фамілія, ім'я, по батькові, ідентифікаційний код, номер паспорта, дані на дітей і дані на транспортний засіб, якщо вона буде перетинати його на власному транспортному засобі.

Ці напрацювання робилися спільно з громадськими організаціями, які в рамках робочої групи приймали участь в діяльності на базі Служби безпеки України. Практично більшість їхніх напрацювань включено в цей тимчасовий порядок.

Які є проблеми на сьогоднішній день, з урахуванням того, що запрацює навіть електронна система? Це невирішеність, і Василь Сергійович про це і казав, чому ми потребуємо на сьогоднішній день законодавчої підтримки, тому що ми намагаємось спеціальним законом або в рамках спеціального Закону України «Про боротьбу з тероризмом» вирішити цілий склад гуманітарних і соціальних питань тих громадян, які залишилися на цій території. І звичайно, що цей закон не врегулює ці питання. І рішенням керівника Оперативного штабу проведення антитерористичної операції їх врегулювати неможливо і головне питання, коли завжди і військові задають, і

цивільні – ми воюємо чи ми торгуємо? Тому для вирішення цього питання, це повинна бути комплексна робота і законодавців, і Кабінету Міністрів України, і нас як представників спецслужби для того, щоб ми знайшли оцей баланс між необхідністю проведення антитерористичної операції, між необхідністю жорстких військових дій, і в той же час балансом між правами тих людей, які там залишились.

Окремо ми зараз виділяємо проблему гуманітарних вантажів. Ми думаємо, що гуманітарні вантажі на сьогоднішній день будуть. Хоча вони по спрощеному порядку передбачені у цьому тимчасовому положенні, але ми бачимо, що ми їх взагалі виведемо і для них взагалі буде створений певний, так званий, зелений коридор, де огляд транспортних засобів гуманітарних організацій, які будуть надані Мінсоцполітики, ми винесемо навіть не на перший рубіж, а десь на другий, на третій рубіж. Там буде проводитись огляд, там буде проводитись їх запечаткування, скажемо так. І потім вони вже будуть переїжджати. Тобто, наше головне завдання зараз віддалити їх якомога далі від лінії зіткнення.

Дуже складна ситуація на сьогоднішній день саме з функціонуванням контрольних пунктів в'їзду-виїзду з суспільної точки зору. Чому? Багато кількість людей і практично немає соціально-побутових умов під час проходження контрольних пунктів їх виїзду. Що ми робимо в даному напрямку? По-перше дякуємо Верховну Раду за те, що підтримала пропозиції щодо утворення військово-цивільних адміністрацій. Військово-цивільні адміністрації дозволили створити там органи державної влади України. Друге. На сьогоднішній день відбувається процес оргштатного наповнення військово-цивільних адміністрацій і відповідних підрозділів, які існують при цих адміністраціях. Мене в даному випадку більше хвилює управління соціального захисту представники і звичайно безпекового сектору. Але саме вони будуть відповідати за те, щоб при перетині контрольних пунктів були створені певні соціальні можливості.

Ми працюємо зараз з громадськістю і находимось на стадії збору від них пропозицій щодо покращення по кожному конкретному пункту в'їзду – виїзду. Це і розширення коридорів транспортних, це і створення пунктів, де можна переховатися і так далі. Крім того, рішенням Прем'єр-міністра України визначено, що військово-цивільні адміністрації відповідальні за створення так званих зон торгівлі в районах, які наближені до пункту КППВ. Можливо, якщо дозволить безпекова ситуація ми і розвернемо ці пункти в так званих сірих зонах. Тобто ті люди, які сьогодні з окупованої території перетинають лінію зіткнення для того, щоб купити харчі, купити ліки або отримати якісь елементарні лікарські послуги, не повинні будуть далеко заїжджати на нашу територію України, а будуть мати змогу в якихсь ближчих територіальних одиницях отримати данні послуги. Але це перспектива і ця перспектива також потребує саме законодавчого врегулювання.

Я думаю, що був на розгляді законопроект, в якому передбачалось доручити і підняти це питання на рівень Кабінету Міністрів України. Я думаю що цього буде достатньо. Чому? Тому що процес відбувається дуже динамічно і сама практика застосування тимчасового порядку і тих змін показує, що ми повинні мати механізм, який буде дуже швидко реагувати і законодавчо встановлювати певні рамки для цієї діяльності. Дякую, доповідь закінчив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Геннадій Іванович. Я думаю... Ваше звання генерал, так? Полковник. Ну значить будете генералом. Але ви брали участь у бойових діях. Я хочу подякувати за чітку доповідь, різні аспекти. Також хочу відмітити те, що керівництво Служби безпеки, на відміну від деяких міністерств, завжди швидко і конструктивно реагує на запрошення комітету. Це було минулого разу, коли ми розглядали, і зараз. І я думаю ми мусимо це відмітити. Я думаю ми отримали цю інформацію. Ми також запросили і

Геннадій Іванович кілька разів згадав, що співпрацюєте з громадськими організаціями, зокрема з тими, хто представляє жителів, які знаходяться і в цій сірій зоні і внутрішньо переміщених осіб і мають своїх, як то кажуть, представників на території, яка є тимчасово окупованою і не контролюється українською владою.

Думаю зараз варто надати слово саме їм. І потім ми можемо з урахуванням цього вже мати обмін думками. Будь ласка, хто буде, Дмитро Наталуха чи?.. Ви тоді до мікрофону будь ласка сідайте от сюди.

НАТАЛУХА Д. Шановні народні депутати, шановний пане голову, пане полковнику, дякую. Мене звати Дмитро Наталуха, громадська організація «Право на захист». Ми займаємось як раз питанням внутрішньо переміщених осіб в тому числі. Я дуже дякую за доповідь. Я буквально тезисно пройдуся по тим даним, які ми отримуємо від наших моніторів на місцях. Сулейман Мамутов, який сидить за мною, це наш... *(не розбірливо)*... він входить в робочу групу, яка згадувалась, по тимчасовому порядку. Відповідно на сьогоднішній день, саме на сьогодні, що виявили наші спостерігачі – це виникнення нелегальних пасажирських перевізників в цій зоні. Вони оминають офіційно встановлені пункти пропуску на лінії зіткнення і за право такого проїзду вимагають до двох тисяч гривень – це квиток, вартість квитка. В чому ми бачимо ризик тут? Що так, як це нелегально і ті маршрути, за якими вони оминають – вони невідомі, є ризик потрапляння на заміновані поля або потрапляння під обстріли.

Друга інформація, яку ми отримали від моніторів це те, що затягується процес оформлення дозволу на перетин. Замість десяти днів ми чуємо інформацію про те, що називають строки у три місяці. На жаль. І поширюються також випадки, коли перепустки оформлюють неправильно, відповідно написання особистих даних про осіб, що має наслідком заборону проїзду.

Крім цього, нам було повідомлено про те, що зважаючи на вищезгадані проблеми люди намагаються потрапити на контрольовану територію через територію Російської Федерації. Це займає п'ятнадцять – двадцять годин, до тридцяти годин в цілому і особливо вразливі групи вони перебувають в умовах, які в принципі не зовсім сприятливі скажемо так для їх здоров'я і стану.

Разом з тим, беззаперечно, є і позитивні нюанси цього тимчасового порядку. Якщо пан голово дозволить я б хотів надати слово Сулейману Мамутову, який приймав безпосередню участь в цьому. Він озвучить їх. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, прошу.

МАМУТОВ С. Добрий день, вітаю всіх. Щодо тимчасового порядку як відомо його введення в дію 22 січня 2015 року. Він отримав дуже серйозну критику з боку громадського сектору і одразу хочеться подякувати СБУ – це був перший орган, який пішов на діалог і у відповідь на таку серйозну критику була створена робоча група щодо змін тимчасового порядку.

Протягом півтора місяця ми працювали над ним і варто відзначити, що більша частина пропозицій від громадського сектору була врахована. Це може стосуватися наприклад тих положень, де вказано, що у разі ескалації конфлікту якщо у особи є перепустка на перетин у одному з секторів, він може перетнути в іншому секторі. Також введення дозволів. Також маємо надію що як уже було сказано запрацює електронна система. Між тим, було включено також положення, про яке громадській сектор, який брав участь у робочій групі щодо змін порядку, взагалі не був поінформований. І на питання деяких представників робочої групи чому навіть не попередили про це, це питання залишилось без відповіді.

Я зокрема хочу сказати про пункт один-шість, який вводить заборону на проїзд громадським пасажирським транспортом лінії перетину. Які ми маємо від цього наслідки? Зараз утворені великі черги, дуже. Проїзд дозволено лише легковим авто. Як відомо існують два пункти. Перший – це так звана нульовка і відповідно безпосередньо КПВВ, тобто контрольний пункт. Кожен легковий автомобіль може отримати талон, в якому зазначено кількість пасажирів, яка в ньому їде. Але люди, які дістаються можуть доїхати до КПВВ автобусом, іноді таке трапляється, їм видають талон, де вказано... це була перша проблема, автобусу видають талон, де вказано наприклад десять пасажирів і проїхати в сам пункт він не може, тобто людей змушували іти пішки, проте підісти в будь-який автомобіль вони не могли, а пройти пішки КПВВ теж не могли. Тобто вони застрягали між нульовкою та КПВВ. Ця проблема була відзначена нашими спостерігачами саме на КПВВ «Бугас».

Обґрунтування цієї заборони, цієї блокади – це безпека громадян. Як нам доповіли нібито попасти в автобус легше, ніж коли людина перетинає контрольний пункт пішки. Хоча із самого початку на думку багатьох представників громадського сектору сам тимчасовий порядок він не до кінця і не пропорційно виправдовує свою мету - забезпечення національної безпеки. Адже, вперше це все частіше на жаль проблема з корупційним чинником і хабарництвом, за повідомленням від осіб, які перетинають лінію зіткнення, не зменшилась. Навіть навпаки. Нам кажуть про приклади, проте мені здається, що відсутність чітких доказів не є доказом того, що корупції не існує. Це питання має бути розслідувано все таки відповідними державними органами. Тому питання чи може обмежуватися право на свободу пересування в той час, як у соціальних мережах з'являються фотографії терористів, які проводять свій час на вокзалі в місті Києві, і одночасно можна потрапити на непідконтрольну територію дуже легко через державний кордон - це залишається питанням.

Хотілося б окремо відзначити щодо ставлення до жителів конфліктних територій, які проживають на цих територіях. Складається враження, що у суспільства і у певних політичних сил... все більше лунають думки про те, що нібито цим людям ніхто не заважав покинути території від початку конфлікту. Напевно це задоволення запиту певної частини суспільства, проте варто відзначити, що там залишилось багато дітей, інвалідів, уразливих категорій, які не можуть собі дозволити. Плюс на непідконтрольних територіях відома економічна ситуація: відсутність роботи... *(нерозбірливо)* ...і все таке інше. Я просто хотів відзначити це, як досить тривожний сигнал від суспільства, яке вважає що напевно переселитися – це курорт або відпустка. Щось схоже я бачив ще до окупації у Криму, коли деякі політичні сили проросійські заявляли, що депортація сорок четвертого року була якоюсь літньою відпусткою.

Щодо конкретних проблем, як вже було названо, це нелегальні перевезення, це спроба жителів, оминаючи контрольні пункти пропуску потрапити через Російську Федерацію на підконтрольну територію. Вони стикаються з тим, що їм необхідно сплатити адміністративний штраф, що теж створює відповідні корупційні схеми. За повідомленням від деяких переміщених осіб розмір хабара на кордоні складає від двохсот гривень за те, щоб уникнути адміністративного штрафу за нелегальний перетин. Плюс ця подорож вона дуже довго триває. І станом на сьогодні, як повідомляють наші спостерігачі, закриті всі коридори в Луганській області, це коридори Стаханов – Золоте – Гірське – Лисичанськ і КПВВ «Новоайдар». Щодо КПВВ «Герогіївка» там пропуск наразі дозволений лише тим, хто має місцеву реєстрацію. Це положення про те, що маючи пропуск в одному пункті – воно не діє, можна проїхати в іншому пункті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, чи є бажання у запрошених ще виступити? Я не бачу. Тоді переходимо до запитань і обговорення. Колега Логвинський, прошу.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Перш за все хотів вам подякувати за вашу працю, але в мене є декілька запитань. Дійсно те, що ми зараз чуємо від суспільства є проблема і багато людей ставиться до тих людей, які залишились на непідконтрольній території як до терористів чи сепаратистів. Це не можна допускати, тому що це наші громадяни, ми зобов'язані захищати цих громадян і, безумовно, якщо держава не змогла їх захистити, не зважаючи на ті податки, які вони платили, ту діяльність, яку вони робили для держави, то в даному випадку держава не має права тиснути на цих громадян.

Більш того, я хотів би підкреслити що наприклад позиція меджлису кримськотатарського народу, так і певної групи народних депутатів про те, що люди не повинні покидати власну територію. Тому що це наша територія, це наша батьківщина і ми повинні там залишатись і саме на цих людях буде збудована програма деокупації, система деокупації і ми дуже сподіваємось на їх підтримку.

Саме тому, безумовно, зараз ми чуємо багато проблем, одна із них безумовно якщо ми торкаємось зараз Криму – це питання щодо останньої блокади, так званої економічної блокади. Тому що ми чули, що транспортні засоби стояли, а потім поїхали. Чи можете ви нам пояснити, що це була за операція Служби безпеки України, на яких підставах вона проводилась, яка була мета цієї операції і що відбувається зараз? Чому тоді вони далі поїхали, що ви знайшли? Це у мене перше запитання з цього приводу. І друге запитання щодо транспортної блокади. Чи можете ви мені пояснити в чому зараз стає мета наприклад блокування транспорту, ж/д транспорту. Чому ми не можемо зробити більш зрозумілі речі для цього, більш легкі перетини

кордону для того щоб громадяни з наприклад Криму могли поїхати в Україну навчатись, а не їхали в Росію навчатись. Щоб було зрозуміло ці речі. В чому суть зазначеної діяльності і на чому це базується? Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, прошу.

КУЗНЕЦОВ Г.І. Хочу звернути вашу увагу на те, що тимчасовий порядок не регулює порядок перетину державного кордону з Кримом. Тимчасовий порядок користується тільки в районі проведення антитерористичної операції, це Донецька і Луганська область. Це по-перше. Тепер щодо ситуації яку ви сказали по затримці. Затримку робила не Служба безпеки України. За нашими оперативними даними затримка була на російській стороні і пов'язана вона з тим, що вони міняли свою бази даних. ФСБ міняло. І це був такий інформаційний вплив, щоб перекинути цю проблему заміни бази даних ФСБ по прикордонному пункту на українську сторону. Все, що я коротко, тому що я...

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. З вашого дозволу, я не запитував загалом питання щодо даного тимчасового порядку, я чув інформацію в українських ЗМІ про те, що була проведена якась спеціальна операція Служби безпеки України на Чонгарі. Тобто ви не підтверджуєте, що такої інформації не було з української сторони хто перетин кордону і транспортні засоби не затримував?

КУЗНЕЦОВ Г.І. По моїй інформації, як начальника штабу антитерористичного центру заходи антитерористичного характеру там не проводились. Є інформація, що мінялась база даних Федеральної служби безпеки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але у даному випадку є і роз'яснення, що у даному випадку цей кордон адміністративний з Кримом не є зоною проведення антитерористичної операції.

КУЗНЄЦОВ Г.І. Да, і він не є питанням, який врегульовується цим тимчасовим положенням. Чому ми і казали, що потрібна законодавча підтримка. Що якщо практично ми повинні до громадян, що залишились в Криму і до громадян, які залишились в Донецькій і Луганській області, фактично відноситись однаково, як до громадян України. То з точки зору Криму ми маємо спеціальний закон, який чітко врегульовує саме господарські відносини: вантаж і особи, то в районі проведення антитерористичної операції, не зважаючи на те, що такі самі проблеми, такі самі люди, ми вимушені врегульовувати це виключено тимчасовим положенням в рамках проведення антитерористичної операції. І це на сьогоднішній день виходить вже за межі повноважень і Служби безпеки України і Антитерористичного центру. Тому і потребуємо більш законодавчого врегулювання.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. То ви не займаєтесь питаннями щодо перетину адміністративного кордону з Кримом?

КУЗНЄЦОВ Г.В. Антитерористичній центр.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Я розумію що ви не займаєтесь А хто саме займається, щоб ми знали тоді?

КУЗНЄЦОВ Г.В. Може в Службу безпеки України направити офіційний запит. Що по цьому принципу я вам доповів оперативну

інформацію, яка в мене є. Що якихось заходів в рамках антитерористичної операції по Криму додатково не проводилось.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Будь ласка, колеги, хто хотів би висловитись?
Колега Сулова, прошу.

СУСЛОВА І.М. Геннадій Іванович, щойно колеги також з громадського сектору підняли питання, щодо того, що існує проблема з перетином кордону, 200 гривень як в народі кажуть аваківська двохсотка, тому що сума двісті гривень з'явилась після того, як правоохоронці безпосередньо стали на блокпости. Я от була з 25-го по 27-е травня перебувала в районі Горлівки і дуже багато людей, які безпосередньо прив'язані... з адміністрації, з Артемівська, звичайні громадяни і навіть просто водій, вони говорять про те, що якщо хочеш не стояти в черзі - будь ласка двадцять гривень в паспорт, якщо у людини не має перепустки по двісті гривень в паспорт – і вони перетинають спокійно кордон, туди-сюди їздять і їх автомобілі навіть не перевіряють. Чи відома вам така інформація, чи знаєте хто за цим стоїть і чи Служба безпеки взагалі проводить якійсь дії?

І коротко друге питання. Також отримала там інформацію, до речі, не від одного представника і не від одного батальйону також від окремих бригад Збройних сил України щодо pana Анатолія Науменка, просто підтвердить або скасує цю інформацію, що Анатолій Науменко був визнаний народним міліціонером ЛНР і за два-три дні після того був призначений начальником Луганської обласної міліції. І люди, з якими я спілкувалась там, це є бійці і це є окремо військовослужбовці і звичайні громадяни, хочу зазначити, вони говорять про те, що ця людина безпосередньо має відношення до контрабанди і перевезення контрабанди в тому числі залізною дорогою з окупованої території на не окуповану територію. І ця контрабанда безпосередньо пов'язана з металобрухтом і вивозом окремих підприємств на

територію з окупованій і перевозкою усього цього металу на не окуповану територію. Дякую.

КУЗНЕЦОВ Г.І. Дякую за запитання. По-перше по корупції, як я вже сказав, дійсно, корупційна складова в районі проведення антитерористичної операції є і вона дійсно існує. Я зверну увагу на те, що крім того, що ми беремо хабарників за руку, ми намагаємось саме змінити систему. З точки зору зміни системи. Тут треба розділити наступне. Перше. Сам факт звернення за дозволом, будь-яким, чи це вантаж, чи це особа. Це перша корупційна складова. На сьогоднішні й день переводимо все в електронний формат. Друге. Не зважаючи на те, як людина звернеться з приводу дозволу – все буде сформовано в єдиній базі, тобто корупціонер не зможе в загальній черзі когось видірнути і зробити. Єдине окошко, єдине у п'яти групах в районі проведення АТО. І зараз ми створили в Києві ще одну так звану групу технічної підтримки, яке буде відслідковувати тут інформацію. Єдине вікно. Тобто якщо когось видірнуть з черги – це буде дуже чітко видно на загальному екрані. Третій напрямок. Відмініть взагалі всі паперові перепустки, їх немає, все. Тобто людина не повинна спочатку приносити заяву, потім чекати потім іти отримувати паперову перепустку. Це з сьомого числа. Виключно електронна форма дозволів. Паперові перепустки вже, якщо я не помиляюсь, з цього тижня фактично не видаються. Тобто це системна така робота.

Щодо фактів корупції. Ви знаєте як правоохоронний орган ми не можемо передавати чутки. Якщо є – фамілії, документуємо і вперед. Пощади не буде нікому. І це чітка позиція голови Служби безпеки України і ви бачите навіть останні випадки по міліціонерам, коли на Миколаївщині громадськість зафіксувала як ДАІшники беруть взятку, сьогодні все ДАІ Миколаєва виведено в розпорядження і проводиться певна перевірка.

Ми з точки зору корупціонерів теж готові також працювати. Але. На що я хотів би звернути увагу. Як для спецслужби, іноді нас критикують за те, що ми не дуже швидко реагуємо. Я хотів би, щоб ми всі чітко розуміли. Ми можемо взяти якогось бійця на блокпосту за цю двадцятку, тридцятку, але нас цікавлять системні речі. І той же Борисенко коли був взятий, він був прижаний до стінки таким чином, що все, що було нароблено... тобто є питання документування певних корупційних схем. До цих схем можна сказати і арешт прокурора міста Краматорська, який теж відбувся тільки завдяки тому, що було грамотно процесуально зроблено документування.

Щодо міліції тепер я переходжу. У нас фактичних даних по Науменко на сьогоднішній день немає. Але я хотів би сказати, що є певне, можливо невідповідне, інформування населення. Як приклад. Так, вугілля та металобрухт на сьогоднішній день залізничним транспортом іде. Але це доручення уряду України. Чому? Тому що без вугілля з тої території неможливо забезпечити енергетичний баланс. Працівники, які стоять на блок посту, ті ж представники військових, наприклад, вони або не розуміють цього, або не зовсім поінформовані. І вони вважають якщо на ту сторону іде металобрухт – за цим стоїть якась певна корупція. Але це не корупція. Чому я і звернув вашу увагу на те, що ми на сьогоднішній день створили чотири КПВВ на залізничному транспорті і створюємо п'ятий. І навіть останній випадок сьогодні: інформую вас 700 тон вантажу – горілки, продуктів спрятані під металобрухтом – відпрацьовані і доказані. Тому ми маємо певну проблематику з точки зору інформування яким чином це населенню довести, що ми вимушені дійсно на сьогоднішній день торгувати з окупованими територіями – це правда. Маріупольський комбінат метал потребує метал, бізнес, який і там і тут розташований є, але це чітко унормовано і теж ми просимо вас, як законодавців, зробити певний меседж Кабінету Міністрів України для того, щоб саме на рівні Кабінету Міністрів України було чітко

унормовано цю діяльність. Ми – механізм. Щоб ми, як спецслужба, розуміли що можна туди везти, що ні.

Дальше. По Науменко. Я спеціально взяв подборку по тому, що є. На сьогоднішній день у нас с точки зору міліціонерів можливо є якісь питання, але це не питання в компетенції Служби безпеки України. На блокпостах міліціонери не стоять. На сьогоднішній день КПВВ... головний орган, який буде працювати на КПВВ – це Державна прикордонна служба. Тому ми і завели всю інформацію до них. Для того, щоб наші люди, які начебто хитрують і перетинають з точки зору Російської Федерації, база даних, яка стоїть на пункті пропуску прикордонника і база даних, яка стоїть на пункті пропуску лінії розмежування – одна і та ж. Нема сенсу туди їхати. Головна проблема, що ми не можемо забезпечити чітку маршрутизацію. Чому? Оперативна обстановка на сьогоднішній день: з п'яти контрольних пунктів у нас працює два і то в режимі включив – виключив. Іде постійно обстріли. Кількість на сьогоднішній день збільшилась. Я можу вам... ми ведемо таку статистику щоденну по кількості людей. Оце динаміка обстрілів, яка іде у нас по всім секторам. За місяць. Це по секторам. Донецький напрямок у нас самий великий, інші напрямки – загальна кількість менше, але вона... А жовтенькі – це гуманітарні конвої заходження Російської Федерації. Хоча на сьогоднішній день говорити, що гумконвої завозять боєприпаси – сенсу не має, тому що вони завозять ці боєприпаси і без гумконвою. Ділянка кордону Україна – Росія на сьогоднішній день відкрита і для цього не треба маскувати під гуманітарний конвой. Просто. Тому якщо є конкретні факти – готові реагувати, але хотіли б, щоб це було своєчасно, щоб це не був певний розголос. Тому що спецслужба працює і документує, так як воно повинно бути.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колега Логвинський, потім представник Уповноваженого.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Шановний Геннадій Іванович, я так почув, я так розумію, що ви маєте юридичну освіту звичайно? Я сподіваюсь на це.

КУЗНЕЦОВ Г.І. Так, Академія Служби безпеки.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Це чудова академія, але мені досі не зрозуміло що ви радите зараз. Мова іде про хабарництво, це стаття 368 Кримінального кодексу. О якому фіксуванні іде мова? Я закінчу з вашого дозволу. Це ваш обов'язок, а не право. Взяти хабарників та навести лад там. І це зауваження, ви кажете, що хтось там щось фіксував – це ви повинні були притягнути до відповідальності та наладити лад. І все суспільство знає про те, що є там певні тарифи: хтось комусь дає - це ваша підслідність. Може тут в іншому є проблема, шановний Геннадій Іванович? Чи ви боїтеся вийти самі на себе в такому випадку? І це під гаслами по те, що ви когось документуєте? А де наслідки? Де результати? Скільки часу треба документувати? Чому далі хабарники працюють? (*нерозбірливо*)... всі тимчасово переміщені особи, всі особи, які перетинають кордон це скаржаться. Саме тому в даному випадку я хотів би підкреслити, що це не право, а обов'язок Служби безпеки України. Навести лад, відкрити кримінальне провадження за статтею 368 Кримінального кодексу України та притягнути винних до відповідальності. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я просив би колег утриматись від якихось особистісних оцінок в даному випадку. Я думаю що це можна сприймати як репліку також. Я хотів...

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Я все ж хочу зрозуміти. З приводу... (*нерозбірливо*)... якщо ви вважаєте, що це не ваша діяльність, ви чекаєте

документальних фактів бо ви спецслужба ви маєте необхідні заходи, необхідних людей, ви отримуєте зарплатню. Вибачте, навіщо нам така спецслужба?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу, Геннадій Іванович.

КУЗНЕЦОВ Г.І. Доповідаю. Я – представник Антитерористичного центру. Це перше. Та стаття, про яку ви кажете відноситься до компетенції Міністерства внутрішніх справ. Служба безпеки займається корупцією. По-третє, я не просив документувати людей, я просив дати нам факти для того, щоб ми самі їх віддокументували. Четверте. Приклади: Борисенко, прокурор Краматорська, начальник ОБЕП міліції Краматорська – це як мінімум. Якщо далі треба факти, я вам надам окремо.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Ви людям дайте. 368 щодо прикордонної служби – це ваша стаття... (нерозбірливо).

КУЗНЕЦОВ Г.І. Я прошу конкретні фамілії для того, щоб ми могли працювати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Богдан Крикливенко.

КРИКЛИВЕНКО Б.В. Дякую, шановний головуючий за можливість поставити питання. Питання дуже конкретне. Мова звичайно іде певна лібералізація пропускного режиму і колеги із «Права на захист» розповіли. Так, є звичайні питання до кінцевого прийняття рішення що відбувається обговорення, але питання дуже конкретне про особливо вразливі групи: про осіб похилого віку, які не користуються інтернетом, які не мають можливості надіслати електронну пошту, бабусі, дідусі, самотні особи, які не мають

можливості їздити на КПВВ, повертатися. Чи передбачається... Ми знаємо про те, що є механізми якщо у разі мова іде про обстріл, а якщо питання про те, що іде ординарне бажання виїхати, але при цьому електронною системою скористатись людині немає можливості. Які можливі заходи будуть допускатися в цьому випадку? Дякую.

КУЗНЕЦОВ Г.І. Доповідаю. Є одна проблематика. Є громадяни, які дійсно бажають виїхати на контрольовану територію і залишитися тут. Для них створений максимальний механізм. Вони взагалі можуть нічого не передавати. Взагалі. Просто приїжджають на КПВВ і усним рішенням керівника координаційного центру вони пропускаються на контрольовану територію і далі вже з ними займаються ті органи, які тут уповноважені.

Але є категорія громадян, які ці поїздки зробили регулярними. Чому? Перше. Ми вже чітко встановили таку групу осіб і на сьогоднішній день Рада Національної безпеки і оборони України дала відповідне доручення Міністерству соціальної політики України і Державній міграційній службі. Так називаємий пенсійний туризм. Коли люди залишилися на неконтрольованій території, фактично приїхали раз в Україну, зареєструвалися як переміщені особи, не виконують вимоги Закону України про переміщені особи, поїхали жити туди і приїжджають сюди отримувати тільки пенсію. Але це не наша компетенція. Наша компетенція – створити для них безпечні умови і щоб серед них не було терористів, скажімо так.

По бабусям і дідусям. Перше. Я у своїй доповіді звернув увагу: крім електронної пошти - звичайна пошта і звичайне подання заяви. Заяву може у скриньку кинути будь-хто. Тобто під час подання заяви в письмовому вигляді ми не перевіряємо особу і не звіряємо її. Це перше.

Друге. Співпраця з громадськими організаціями дає позитивний результат, тому що спецслужба чує простих людей. У нас для того, щоб електронна система працювала є певні обмеження – щоб спамів не було і так

далі і тому подібне. Ми довели представникам громадських організацій, що готові виступити вони як посередники. Тобто знову, для нас процедура ідентифікації заявника неважлива. Для нас важлива контактна точка, через яку роблять. Тому звернулись до громадських організацій, якщо в них є такі переліки, бланк заяви він відкритий в інтернеті. Вони мають змогу. Вони нам подають свою електронну адресу як контактну і ми для них розширюємо межі безпеки.

Наприклад, якщо для звичайної електронної адреси це не більше п'яти листів, як більше п'яти листів – воно автоматично вирубається і вважається як спам, то для працівників організацій, з якими ми співпрацюємо ми можемо це розширити до тої кількості, яка треба. Адміністратор це буде все бачить. Чому ми просимо цю контактну інформацію? Тому що ми людини повинні якимось чином повідомити про наданий дозвіл. Ми відпрацювали з початку механізм повідомлення через смс, з урахуванням того, що мобільних телефонів більше, ніж інтернет. Нажаль це виявилось, навіть при тому що оператор погодився на дванадцять копійок за смс, при сьогоднішній кількості людей, яким ми повинні повідомити, це приблизно півмільйона на чотири місяця. І звичайно в бюджеті цих коштів немає. Тому ми і перешли на електронну адресу із залученням певних організацій.

Дуже добре ми спрацювали, хоч була критика, але статистика її не підтверджує з точки зору зовнішнього незалежного оцінювання. Люди звертались до Міністерства освіти, Міністерство освіти надавало нам перелік заявників. Ці переліки йшли по зеленому коридору не тільки з точки зору отримання тоді ще паперового дозволу, а й з точки зору фактичного пропуску через лінію розмежування.

Що відбувається з точки зору харчування і медичного забезпечення дідухів і бабусів, які там. Позиція на сьогоднішній день в принципі однозначна. Відходимо від поняття так званого волонтерства до цілеспрямованої благодійної гуманітарної діяльності. Для них буде

створений зелений коридор і вони будуть спокійно там працювати. Я вам скажу так, що при перетині КПВВ в них фактично документи перевірятися не будуть. Буде тільки контрольна картка. Тобто віддаються... Довіра до гуманітарних організацій буде максимально відкрита. Тільки перевірка на безпеку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У вас було запитання.

ЛУК'ЯНЕНКО Ж.В. Так, дуже дякую. Лук'яненко Жанна, Представник Уповноваженого з питань дотримання прав внутрішньо переміщених осіб. Геннадію Івановичу, рада вас бачити знов. Я вхожу до цієї групи, яка займається модифікацією порядку перетину лінії зіткнення. І в мене таке питання. Чи знайдена можливість більш кращого забезпечення матеріально-технічного і кадрового? Забезпечення цього порядку перетину. Тому що ми розуміємо і звідки корупція взялась. У зв'язку з тим, що не вистачало комп'ютерів, не було нормального інтернету, не було відповідних кадрів і волонтерів сюди допомагати звали. І це все утворило величезні черги і ця неможливість в законний спосіб перетнути лінію зіткнення і необхідність шукати ці обхідні шляхи і доки цей порядок перетину, він грубо кажучи диявольський, ми не можемо казати що він ефективний. Тобто чи буде більше людей, краще забезпечення? Дякую.

КУЗНЕЦОВ Г.І. З точки зору забезпечення. Проблема в чому? Дуже важко забезпечити матеріально район проведення бойових дій. Це перше. Те, що там немає світла і координаційна група не працює тому що незабезпечене світло бо перебили провода – це факт. Але що зроблено на сьогоднішній день. Сталий інтернет для того, щоб електронна система запрацювала в КГ і КЦ установлені антени супутникового зв'язку через які іде інтернет. Така сама система розгорнута на нульовці. Сьогодні повноважний представник

Державної прикордонної служби робить тестування і навіть блокпости будуть мати удалене робоче місце до електронної бази даних Державної прикордонної служби. Тобто це стосується системи. Щодо розвитку КПВВ я вам вже доповідав і ви на групі чули, що ми чекаємо пропозиції від громадських організацій для того, щоб виходити на розширені наради з керівниками військово-цивільних адміністрацій і ставити перед ними це питання і звичайно підтримувати. По кількості людей. Так, на сьогоднішній день проводяться певні підрахунки кількості контролерів і я не готовий просто доповісти, тому що тільки недавно на розгляд суб'єктам боротьби з тероризмом надіслали цю пропозицію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. У мене запитання таке. Яка статистика середня, якщо можна її дати, переміщення через цю лінію зіткнення громадян?

КУЗНЄЦОВ Г.І. Доповідаю. Статистика у мене ведеться щоденно. Ми бачимо динаміку, бачимо все. На сьогоднішній день ми маємо наступні цифри.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо дати за три останні може місяці. Яка є динаміка і тенденції?

КУЗНЄЦОВ Г.І. Я виборку за три місяці не робив, я дам сьогоднішню і просто проаналізую те, що відбувається. Станом на тридцять до електронного... надійшло до нас 588 444 звернень, з них розглянуто і прийнято позитивні рішення 576 665. На сьогоднішній день з 576... 405 208 тисяч осіб вже внесено в Державну прикордонну службу... *(нерозбірливо)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це вони мають постійні перепустки?

КУЗНЕЦОВ Г.І. Це дозвіл постійний в електронній базі. Процес відбувається в середньому на сьогоднішній день приблизно по 10 тисяч осіб вносяться в електронний реєстр Державної прикордонної служби. Що стосується перетину контрольно-пропускних пунктів. За добу минулу було отримано звернень 1827. По особам кількість. Пропущено вчора 5050 осіб. Кількість людей, які перетинають лінію розмежування зменшується. На травневі свята ми мали 10-12. Середньостатистична цифра за минулі місяці приблизно 6-8. По кожному сектору ми ці дані маємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це на місяць чи на день?

КУЗНЕЦОВ Г.І. Це за день. Це я вам даю за день. І так само можу вам дати інформацію щодо перетину залізничних. Тому що дійсно, суспільство слідкує факт, що залізничне сполучення з лінію розмежування на сьогоднішній день активізувалося. На сьогоднішній день загальна кількість вагонів, яка підлягала перевірки 56 379. Під арештом на сьогоднішній день 70 вагонів, з них 21 вагон з вугіллям і 49 з металобрухтом. Всі інші вагони отримали дозвіл і на сьогоднішній день знаходяться і очікуванні відправлення 1789 вагонів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У мене є ще одне запитання. І потім я хотів би підвести якісь підсумки нашого обговорення. Уявімо собі сім'ю, яка хоче виїхати з території окупованої на територію, яка контролюється українською владою. Ця сім'я має якісь пожитки свої. Вона не хоче там їх залишати. Вона бере те, що необхідно. Але щось таке, може диван, може щось ще. І вона або наймає вантажну машину, або вантажиться на свій Москвич або Жигулі і вона їде. Що з нею трапляється, коли вона доїжджає до пункту перетину лінії?

КУЗНЄЦОВ Г.І. Тимчасовим порядком чітко врегульовано це питання, а саме щодо перевезення вантажу і ми внесли певні правки щодо збільшення кількості необхідних предметів і це не вважається вантаж для... торгівельний. Це особисте майно. І є перелік особистого майна, який спокійно людина, без догляду може перевозити через лінію розмежування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Диван вона може перевезти, меблі може перевезти?

КУЗНЄЦОВ Г.І. Може.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А як якщо говорити, що машину зупиняють і потім вона має пішки іти?

КУЗНЄЦОВ Г.І. Це інше. Значить заборонено рейсове сполучення. Рейсове. Тобто ми мали автобуси Київ – Донецьк, які здійснювали рейсове перевезення на неконтрольовану територію. На сьогоднішній день заборонено рейсове, але приватне, а також мікроавтобуси власників приватних – до десяти посадочних місць – воно не заборонено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто людина може взяти автобус з Києва, доїхати до найближчої станції, потім вона має найняти приватний і переїхати на ту територію?

КУЗНЄЦОВ Г.І. Так. Практикується такий саме механізм, який сьогодні працює через лінію розмежування з Кримом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В чому є логіка? Чим ці приватні краще або безпечніше, ніж рейсові?

КУЗНЄЦОВ Г.І. Питання не в приватних, питання в організації. Якщо дозволен переїзд організованих груп, регулярні сполучення заборонені. І на сьогоднішній день до складу мобільних груп, які забезпечують діяльність КПВВ буде входити представник Міністерства інфраструктури, який саме повинен врегульовувати ці взаємовідносини перевізників.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую, Геннадію Івановичу. Я вважаю, що... *(не чути)* достатньо детальна така обговорена інформація була надана. Безумовно вона дозволяє побачити деякі проблеми як з технічного плану і з іншого боку побачити і проблеми, які є визначальними, концептуальними. Ви самі, Геннадій Іванович, на початку своїй доповіді зазначили, що вас і ваших колег часто питають: ми воюємо чи торгуємо? Іноді можна сказати: ми торгуємо війною, чи ми воюємо торгівлею? Теж саме. І ми не маємо забувати, що це також є гібридна війна. І в даному випадку я також розумію, що крім того правового стану антитерористичної операції, який є безумовно такою собою імпровізацією, яка поступово приймає деякі більш стійкі форми. Існує і вхідна проблема. Проблема, що ця антитерористична операція здійснюється в такому міжнародно-правовому форматі Мінському. Який має, я думаю... Ахіллесова п'ята – я висловлюю свою особисту думку – що в ньому була спроба реалізувати і є спроба реалізувати дві речі, які варто з досвіду міжнародного тримати окремо. Перша проблема – це власне припинення вогню і все, що стосується цього. І друга проблема – це мирне врегулювання, де є інші складові. Де є абсолютно, якщо в першому допустима участь, і більш того, без неї не можна – третьої сторони, в даному випадку Росії. То питання мирного врегулювання фактично надається якщо не право вето, то суттєвого впливу на це мирне врегулювання сторони, яка є

стороною конфлікту, яка себе не визнає стороною конфлікту. З цим пов'язані ці речі, що ми або блокуємо і тоді що це таке по відношенню до своїх громадян, якщо це не війна? Або ми торгуємо і як ми забезпечуємо конституційні права.

Я розумію, що в даному випадку служба поставлена в такі рамки, які призводять до того що за відсутності, я думаю до сих пір такої бажаної чіткої координації, призводить до того, що часто-густо відомства шукають на кого скинути. В даному випадку скинули оцей порядок, тимчасовий порядок перетину на Службу безпеки. В той час, як інші скоріше уникли якогось додаткового навантаження або не стільки навантаження, а відповідальності за це. Тому що вас же критикують, ви видали це. Я думаю на це варто звернути увагу колегам при подальшому взагалі відстеженні цього. Але на мою думку без врегулювання або чіткості до того, що власне яким чином Мінськ імплементується, його перспективи. Чи гіпотетичну ситуацію якщо ми уявімо, що Мінськ – 2 реалізовано повністю до останньої літери. Що ми отримуємо тоді в кінцевому випадку? Ми отримаємо ідеальний заморожений конфлікт, ідеальний заморожений конфлікт, який до речі дозволяє якщо повністю до останньої літери включаючи заборонення права центральній владі або розпускати органи місцевої влади, якщо вони - ми бачили конституційні пропозиції – право заключати міжнародні договори з іншими державами. На кшталт, як щойно це зробили Південна Осетія і Абхазія з Росією. І в даному випадку Мінськ прямо говорить, що не можна розпускати в такому випадку цю владу, навіть якщо вона буде гіпотетично ідеально обрана за українським законодавством і в присутності міжнародних спостерігачів. Це також проблема, яку я думаю за деревами важливо бачити і ліс.

Є окрема проблема, про яку ви сказали – це питання гуманітарних вантажів. До мене, як до голови комітету, до колег членів комітету звертаються багато міжнародних організацій і організації гуманітарного

спрямування. І тут у нас присутні представники спеціальної моніторингової місії ООН з прав людини, що це проблема – вона має такий характер, що трошки щось покращується, трошки щось погіршується, але такого вирішення стабільного до сих пір немає. Що стосується випадків, коли така допомога надається на приватній основі. Вона не приходить від якихось міжнародних організацій, під егідою скажімо Червоного Хреста або якогось іншого. А приватні. Є фонди, зокрема в Німеччині, інші, які б хотіли надати, але вони мають проблему. Розумію також, що це не має відношення пряме або безпосереднє до Служби безпеки. Але тим не менше ми констатуємо, що ця проблема залишається невирішеною.

Ну і останнє. Це скоріше таке міркування в голос. Стосовно того, якщо ми говоримо, що це є гібридна війна, що складовою гібридної війни є кібервійна. Чи не буде в даному випадку більш вразливою ситуація, коли будь-яка база даних з огляду на оснащення тої сторони може бути не просто предметом взлому, а і предметом маніпуляцій. Зокрема в тому, що стосується і бази даних, де внесені терористи або не внесені, або підозрювані і люди, які отримують ці дозволи, яким чином це реалізується. Звертається на це увага тими, хто розробляє такий порядок?

КУЗНЕЦОВ Г.І. Дякую. Зразу з останнього питання. Дійсно, звертається. Тому електронна можливість подачі заявки і перевірка по базі даних – це різні абсолютно компоненти – вони не пов'язані і це різні навіть люди, які обробляють заявки і які роблять певні перевірки – це різні люди.

Що до гуманітарних організацій. Почали з взаємодії. Це не наше, але терористична операція проходить, антитерористичний центр створений при Службі безпеки. Можу чітко сказати – оце у мене довідка кожен день. Кожен автомобіль гуманітарних організацій я знаю по номеру і так далі. Які проблеми у нас є на сьогоднішній день? Я вважаю, що головна проблема – це... про війну ми кажемо не наша проблема, що закриті КППВ. На

сьогоднішній день всі КПВВ облаштовані для того, щоб пропускати гуманітарний вантаж по спрощеному режиму. Але вони закриті від незалежно від наших обставин. Але ми ще продовжуємо спрощувати. І ще я хотів звернути увагу: у нас часто, це моє можливо особисто, замість того, щоб уважно просто почитати документ і здійснити ті кроки, які потрібно там здійснити... Наприклад по гуманітарним організаціям – їм не треба звертатись до координаційної групи, їм спочатку треба звернутись до Мінсоцполітики, тому що така вимога законодавства. Міністерство соцполітики головне, яке визначає вантаж гуманітарним. То шановні організації замість того, щоб виконувати прості кроки - звернутись до Мінсоцполітики. Мінсоцполітики саме автоматично надасть цю інформацію до Державної фіскальної служби і воно спуститься до конкретного КПВВ. Вони починають документи подавати на КПВВ, подавати на координаційну групу, тобто робити кроки, які не потрібні. Ми працюємо в цьому... Практично кожен тиждень у нас проходять спільні наради і на сьогоднішній день в принципі вже є бачення наступне. Я тільки окремі риси скажу бачення.

Перше. Для відомих гуманітарних організацій підтвердження порядку, підтвердження того, що цей груз є гуманітарним, мабуть, в подальшому не треба. Це довіра України до поважної міжнародної організації. Єдине, що Мінсоцполітики повинно певним чином оприлюднити перелік цих організацій – і це для нас буде слугувати підставою. Це перше.

Друге. Для того, щоб врахувати бажання здійснити гуманітарну допомогу не тільки сталих гуманітарних організацій, але й простих громадян, або невідомих гуманітаріїв, волонтерів і так далі – це ідея створення певних хабів, на другій лінії оборони. Це може бути Краматорськ, це може бути Маріуполь. Або на третій лінії – це прилеглі Харків, наприклад, ну Одеса, як варіант.

І четверте. Перенесення контрольних процедур саме на цих хабах. І тоді це дозволить зробити дуже просту схему. Там перевіряємо, запечатуємо, видаємо навіть не пакет документів - одну контрольну картку, на якій підписуються усі представники, і гуманітарний груз проходить до КПВВ, в супроводі Міністерства внутрішніх справ, після КПВВ на нульовку і на неконтрольовану територію уже ... ну ... фактично ... перевірка відсотків на 70 зменшена. Ось така модель, яка на сьогоднішній день нами запропонована, і ми знаходимося на стадії узгодження певних процедур, тому що всі працюють в межах компетенції. І цю картку треба розробити. І, якщо ми говоримо про запечатування, то це отримується не митна територія України, тобто є певні законодавчі обмеження, але ми з цим питанням працюємо.

Щодо мінських угод, безумовно, я Вас підтримую, що, якщо нема обстрілів, то навіть цей заморожений конфлікт є для нас найкращим. І та структура, навіть слабенька, яка створена на сьогоднішній день по лінії розмежування, дозволить нам, як державі, не тільки впливати на ситуацію щодо забезпечення прав людей на неконтрольованих територіях, а можливо, навіть, робити певні соціальні проекти там. І один із таких соціальних проектів, який зараз питаємося ми зробити, – це все-таки створення оцих ринків, або зон безмитної торгівлі, або в сірих зонах, або в зонах десь другого ... другого блокпосту, щоб дати можливість цим людям там робити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, що Ви мене підтримуєте, але я якраз говорив трошки про інше. В даному випадку, можливо, це все також нюанс, який, важливо, треба враховувати, але я повторююся.

Зараз ми бачимо низку законодавчих ініціатив – від депутатів, від Президента, від Уряду, які фактично можна розділити на дві категорії. Перша, яка сповідує підхід блокади, закрити все, що є відкрито і таким чином мати якусь перевагу. І друга, яка сповідує, ну якщо не реалістичний, то більш

такий підхід, можливо більше дозволяти. От чого не вистачає із того, що ми бачили – цього балансу, про який ми говорили, який би врахував ситуацію ту реальну, а не вдавану в ілюзіях, в міркуваннях або твердженнях когось, і, в той же час, не виплескувати з водою основне – що там є: це наша територія, це наші громадяни. І Україна, як держава, має зробити все для того, щоб не зробити їх громадян другого чи третього сорту. Те саме стосується і внутрішньо переміщених осіб. От в даному випадку це все проблема. Вона існує. Вона реальна. Ми побачимо це, можливо, в наступні тижні, коли будуть ці законопроекти приходити. І я також розумію і Вашу ситуацію. Репліка колеги Брензовича і...

БРЕНЗОВИЧ В. І. Я одне речення щодо гуманітарних вантажів. Справа в тому, що Міністерство соціальної політики визнає гуманітарним вантажем ті вантажі, які рухаються з даною метою з-за кордону. Виключно з-за кордону. І зараз є перед Парламентом, такий закон, який ці права, щодо визнання гуманітарним вантажем, буде передаватися на області, щоб це швидше вирішувалось. Не знаю, чи є механізм визнання вантажа внутрішньо, який направляється в зону АТО чи на території, які не контролювані Україною. І щодо другої частини, яка обговорювалась, щодо мінського процесу. Звичайно, мінські домовленості і мали за мету створити заморожений конфлікт, тому що, якщо конфлікт гарячий, його вирішити фактично «утьом» перемовин, чи «путьом» ... іншими засобами – неможливо. Спочатку треба конфлікт погасити, після того тільки може йти мова про інші такі речі. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. На мою думку, це ... в цьому і проблема полягає...

КУЗНЕЦОВ Г. І. Доповідаю, ми якраз і залучили Міністерство соціальної політики. На сьогоднішній день вона, дійсно, визнає груз гуманітарним той, який з-за кордону приходить, і по такій же самій технології воно надає пропозиції щодо визнання грузів українських волонтерів.

БРЕНЗОВИЧ В. І. Треба внести відповідні зміни щодо ... Закон зараз вже в другому читанні знаходиться ... про гуманітарну допомогу. Наступного тижня будемо приймати. І там мова йде, щоб передивитися ці функції обласним адміністраціям.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Геннадій Іванович. Я думаю ми можемо продовжити далі. Дякую представникам громадських організацій, які висловили свою думку. І я сподіваюся, що також будемо мати можливість, мати таке спілкування і в подальшому.

Колеги, зараз ми переходимо до того пункту, який у нас зазначений був четвертим, але я навмисне, за вашою згодою, п'ятим, змінив порядок обговорення. Нагадаю просто передісторію, що ми запрошували минулого Комітету Віце-прем'єр міністра-Міністра культури, на жаль, він не був, якоїсь відповіді «чому» не було. І тому ми вирішили перенести це обговорення на наступний комітет. Сьогодні я, на жаль, я не мав можливості з В'ячеславом Кириленком поспілкуватися, хоча він був у Верховній Раді і доповідав один із урядових законопроектів. Натомість у нас присутні представники Міністерства культури. Зокрема заступник міністра культури України з питань євроінтеграції - Вітренко Андрій Миколайович. Вітаю Андрію Миколайовичу. І директор Департаменту у справах релігій та національностей Міністерства культури України - Юраш Андрій Васильович. Я хочу з Вами порадитись, чи ми послухаємо запрошених колег і можливо

вони пояснять, яка причина і чому шановний Міністр культури сьогодні не зміг бути. Андрій Миколайович, будь-ласка.

ВІТРЕНКО А. М. Дякую, пане голово. Ну я думаю, що тут зрозуміло. Міністр культури поєднує ще також і віце-прем'єрські певні питання і, зважаючи на робочий графік, то, з Вашого дозволу, внесу інформацію, власне, як людина, яка в Міністерстві культури опікується, власне, питаннями, пов'язаними з розвитком національних меншин і крім того, що є напрямом європейської інтеграції. Ну якщо буде такий дозвіл у Вас.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так. Безумовно. Колега Брензович.

БРЕНЗОВИЧ В. І. Я хочу заперечити. Адже зараз Ви цим питанням займаєтесь, але не Ви приймали рішення, щодо ліквідації попередньої структури. Ми заслуховуємо по цьому питанню. Які у Вас плани, я думаю що це буде важливо. Але я хотів би дальше настояти на тому, щоб нам хтось довів, що чому ця структура була ліквідована. Адже були парламентські слухання з даного приводу і там була прийнята цими, парламентськими слуханнями, резолюція, там де віталось створення цієї структури. Там був присутній пан Кириленко, який нам теж нічого нам тоді не об'ясняв, ні нам, народним депутатам – членам Комісії з питань національних меншин і прав людини. І ні представникам організацій національних меншин. Так що я думаю, давайте заслухаємо щодо питання нової структури, але і надалі будемо запрошувати пана Кириленка, щоб він об'яснив, або письмово, або в своїй присутності, причини ліквідації цієї структури.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, не заперечуєте, щоб ми заслухали в даному випадку те, що є? Але з .... на тему інституційного забезпечення,

зокрема, оцей аспект, який стосується і ліквідації посади або інституції Уповноваженого.

ВІТРЕНКО А. М. Дякую, пане Голово. Дякую, колеги. Ну, власне, рішення про ліквідацію, як ми говоримо, ліквідацію, власне, офісу Урядового уповноваженого, не стояло і не стоїть на порядку денному. А Урядом, Секретаріатом Кабінету міністрів, Урядом, вірніше, прийнято рішення про консолідацію певних спроможностей виконавчої влади в розрізі реалізації етнополітики. Тож той кадровий резерв, який знаходиться, який знаходиться у відділі релігій та національностей Кабміну, а також офіс Урядового уповноваженого прийнято рішення приєднати до Департаменту у справах релігій, національностей Міністерства культури України, перепрошую. В рамках цього заплановано створення замість одного відділу, який зараз опікується якраз питаннями меншин і діаспори, двох структурних підрозділів в рамках одного управління. Це, зокрема, відділу національних спільнот і закордонних українців, а також відділу моніторингу етнопроцесів і міжнародних комунікацій. Йдеться про те, що зараз підготовлений проект розпорядження Кабміну з питання переведення певних ставок з Кабміну до Департаменту, але треба наголосити на тому, що фактично така от запропонована зміна, вона абсолютно жодним чином не говорить про якісь потенційні загрози Уряду ... можливості, загрози Уряду, з точки зору реалізації політики, етнополітики, а, навпаки, можна так би мовити окреслити, зробити наступні акценти на користь. Це є... це перше певна є консолідація ресурсів в такому разі. Друге - це ми можемо говорити про виникнення структури, з якої от можна запитувати, адже ж багато питань виникало і під час проведення парламентських слухань у цьому числі. Ну і важливо те, що, в разі виникнення такої структури, в разі, вірніше, створення ... так ... відділу додаткового і існування вже більших одиниць в розрізі Департаменту з питань релігій і національностей, можна говорити вже не просто про якісь

реакції, точкові реакції на виклики, які існують сьогодні в сфері етнонаціональної політики, але і відстежувати та моделювати ті процеси, які сьогодні перед нами стоять. Ну і, безумовно, як шановний пан Брензович окреслив, під час парламентських слухань йшлося про, зокрема, вдосконалення функціонування сфери етнонаціональної політики, так от створення цієї системи і дозволяє підвищити певний статус державного органу, який відповідає за державну політику в галузі ... в галузі етнонаціональних стосунків, яким є сьогодні Міністерство культури України. Ну ... десь .... якщо дозволите таким чином.

ЛОГВІНСЬКИЙ Г. В. Дозвольте тоді, шановні панове депутати, поки що пан Григорій Михайлович нас покинув, то дав мені можливість, як заступнику, трошки покерувати цим Комітетом. Тоді, пане Брензович ....

БРЕНЗОВИЧ В. І. ... як ми до цього дійшли, що у нас цими питання займається половина відділу Департаменту Міністерстві культури. У 93 році Указом Президента України було створено Міністерство України у справах національностей та міграції. У 94 це Міністерство було перейменовано на Міністерство у справах національностей та релігій. У 96 році на основі Міністерства було створено Державний комітет. І у 10 році Президент своїм Указом ліквідував Державний комітет у справах національностей. Так що починалося це з міністерства і нам думалося, що після Революції гідності і так і сталося у червні 14 року була знову введена посада Урядового уповноваженого з питань етнонаціональної політики, який зараз ліквідувався і повернулися до часів Януковича. Коли у відділі національних меншин та української діаспори...я взагалі не знаю, як це можна об'єднати. Національні меншини це не є українцями і у них інші проблеми, а діаспора – це українці, які проживають за кордоном. Хочу сказати, що в цьому, навіть не цілому

департаменту, мала би займатися наступними функціями, який раніше займався, займалися Міністерство і Державний комітет.

Це наступні внутрішньо політичні функції: розробка і реалізація забезпечення державної етнонаціональної політики у сфері національних меншин. Підготовка пропозицій, щодо формування державної етнополітики у сфері етнонаціонального розвитку міжнаціональних відносин. Забезпечення оптимального співвідношення задоволення культурного розвитку української нації та національних меншин. Забезпечення, відповідно до законодавства, прав національних меншин на вільний розвиток. Координація органів виконавчої влади, щодо задоволення духовних потреб відродження, збереження і розвитку у країні культур, мов, традицій національних меншин. Сприяння задоволенню національно-культурних, духовних та освітніх потреб української діаспори, зміцнення їх зв'язків з Україною. Розробка поточних і довгострокових програм та проектів законодавчих актів у галузі міжнаціональних відносин.

Міжнародна діяльність: розробка пропозицій, щодо укладення міжнародних договорів у сфері міжнаціональних відносин та участь у міжнародному співробітництві у сфері міжнаціональних відносин. У тому числі: проведення міжнародних переговорів та підписання міжнародних документів з питань прав національних меншин, розширення контактів та співробітництва з українцями, що проживають за кордоном. Здійснення контролю за виконанням Україною своїх зобов'язань та багатосторонніми та двосторонніми договорами міжнародними договорами по захисту прав національних меншин. Зокрема, за Рамковою конвенцією Ради Європи про захист прав національних меншин та Європейською хартією регіональних мов та мов національних меншин. Організація діяльності українських частин двосторонніх змішаних комісій з питань прав національних меншин, що діють на підставі відповідних двосторонніх договорів з сусідніми з Україною країнами. Організація виконання рекомендацій цих комісій.

Крім того, ці структурні підрозділи центральних державних органів виконавчої влади відповідали за формування наукової бази, яка забезпечувала відповідальність етнонаціональної політики тенденціям в етнонаціональній сфері, зокрема, визначала основні напрями наукових досліджень у сферах етнополітики і міжнаціональних відносин. Замовляла наукові дослідження. Здійснювала інформаційну і видавничу діяльність у цій сфері. Проведення форумів, конференцій тощо.

Скільки у Вас працівників?

ВІТРЕНКО А. М. Маєте на увазі в Департаменті? В Департаменті, якщо не помиляюся, в Департаменті 25 осіб, які займаються.. вони займаються питаннями, в тому числі, пов'язаними з релігією, статистичною інформацією щодо цього. Що стосується Відділу меншин і діаспори, якщо не помиляюсь, там є всього п'ять осіб. Але я думаю, що питання щодо того як ми дійшли важко, так би мовити, ставити сьогодні нам. Оскільки питання, в ... ми не відкриємо секрету, що питання розвитку національних меншин абсолютно не було на порядку денному. Тому якраз і от ... рішення, яке прийнято Урядом є в розрізі того, щоб ми могли консолідувати усі ті зусилля, на те, щоб активно ... активно працювати у цьому питанні. Будуть існувати відповідно два відділи з відповідним штатним розкладом. Якщо я не помиляюсь, більше на 4 штатні одиниці. І це нам дозволить налагодити співпрацю більш ... більше ефективно.

Якщо, Михайло Григорович дозволите, ще пан Андрій Юраш хотів би додати до цього питання. Директор Департаменту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу.

ЮРАШ А. В. Дякую. Шановний Голово, шановні народні депутати, я би кілька слів додав по логіці, як це виникало питання. Бо, фактично,

заступник міністра головні речі вже сказав. Я би по статистичних певних речах хотів би додати.

Сама ідея концентрації усіх зусиль виникла на початку березня, після другого засідання Ради міжнаціональної злагоди, коли Секретаріат Кабінету міністрів запросив результативні досягнення діяльності з одного боку Департаменту, який на той час впродовж останнього року перед цим мав три працівники, які працювали, і Уповноважений ... я не критикую ... це просто статистичні зведення ... вони в мене є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В Уповноваженого теж три було ...

ЮРАШ А. В. Так. Але, Григорій Михайлович, але я вчора Вам це також казав, що у нас було в 11, 5 більше досягнень і, відповідно, і документів. У нас 4 міжнародні доповіді, 16 звітів і так далі так далі. Тобто це все є таблиця порівняльна. Не була наша це ініціатива. І тоді, по-перше, зважаючи на 5 Постанову Кабінету Міністрів, що не можна нових ставок і так далі так далі. Було прийнято рішення сконцентрувати в рамках Департаменту, який виконує на той час 87 відсотків будь-яких навантажень, які пов'язані були із виконанням державної програми і політики в етносфері, зосередити всі ресурси.

Тому на даному етапі було вирішено – три ставки Уповноваженого і три ставки Відділу релігій і національностей і співпраці з закордонними українцями об'єднати з нашим Департаментом і зробити в перспективі, я думаю це буде за півроку, Управління міжнаціональних відносин, в якому буде хоча би 11 осіб.

І головне, що я би можливо додав, не хочу довго увагу тримати, але в принципі, власне, те що зараз відбувається, це є реалізація рекомендацій слухань парламентських, які, власне, всі рекомендації це ми готували, і які там були запропоновані.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Там не було ліквідації ... про ліквідацію ....

ЮРАШ А. В. Ні, не було, але було...було створення, Григорій Михайлович, створення окремого органу і фактично все те, що відбувається це є робота в абсолютно конкретному в тому напрямі. Тому що концентрація зусиль дозволяє нам десь в якісь перспективі ставити це питання. Тим більше от у мене є підбірка. Тут є 11 подібних звернень від національних і подібних організацій. Так що, насправді, це є реалізація того, що слухання в тому числі. Інше питання на чій базі йде. Тут дійсно вже є питання. Але саме магістральне спрямування.

І можливо ще останнє ... два тижні тому ... чи три тижні тому Комітет з культури і духовності розглядав це саме питання Верховної Ради і прийняв рішення про звернення до Прем'єр-міністра України в цьому сенсі підтримати спрямування, які вже були зроблені були в Кабінеті Міністрів України, звернутися до Прем'єра із рекомендаціями щодо підвищення статусу. Тому, мабуть, я думаю логічно десь було би сконцентрувати, мабуть, і узгодити дію цих двох Комітетів і прийняти якесь узгоджене рішення, яке би десь спрямувало. І нам допомогло би більш ефективно використовувати ці ресурси, що ми маємо. Ну і відповідно десь у законодавчому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Це Ви про думку Комітету з питань культури і духовності? Так? Колега Логвінський.

ЛОГВІНСЬКИЙ Г. В. Мені щось не зрозуміла ваша була доповідь... з приводу того, що ви кажете, що ми маємо перспективу колись щось отримати ... 11 осіб. Мені здається, що ми в Комітеті, ну якось перспектива ... перспектива це не документ, це не назва ... і якщо маємо велику кількість

перспектив ... але посилайтесь, будь-ласка, на джерела. Це по-перше. По-друге, я правильно зрозумів, що зараз існує Департамент, а Ви можете створити Управління? Ні?

БРЕЗНОВИЧ В. І. ... Не має департаменту окремого ...

ЛОГВІНСЬКИЙ Г.В. ... тобто ... мені не зрозуміло ...

ЮРАШ А. В. Зараз є департамент у якому є п'ять підрозділів. З них три займаються релігією. Один Департамент у справах релігій і національностей. І тільки один підрозділ у Відділі у справах національних меншин і української діаспори займається ...

ЛОГВІНСЬКИЙ Г.В. Відділ зробити Управлінням?

ЮРАШ А. В. ... Відділ зробити Управлінням. 11. Чому на перспективу? Тому що ми, от Андрій Миколайович вже згадував, подали проект Розпорядження Кабінету Міністрів. Але, вибачте, це дуже довгий період переведення ставок і якщо Ваша можливість і сприяння, то ми би готові хоч через місяць це зробити. Але не від нас залежить, коли ці ставки емігрують. Треба погодження з Мінюстом, із Мінфіном і так далі. Тобто ми дуже активно цим займаємося, але це чисто бюрократична процедура.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колега Брензович, прошу.

БРЕНЗОВИЧ В. І. Згідно чинного законодавства визначає, який орган державної влади займається проблемами національних меншин ... визначає Президент України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я хочу нагадати, що у нас було кілька таких обговорень і, як за Вашою пропозицією, я направив листа до Прем'єр-міністра України з проханням пояснити або роз'яснити позицію щодо інституціональної складової так само як у нас сформульована заслуховування сьогоднішньої інформації ... а саме інституційного забезпечення формування та реалізації державної політики у сфері міжетнічних відносин та захисту прав національних меншин. Ще термін надання відповіді не вийшов, я сподіваюся, що така відповідь, ми отримаємо її.

По-друге, я хочу принагідно зазначити, що ми делегували у робочу групу, яка створена або створюється у Кабінеті Міністрів, представника нашого Комітету. Яка ця робоча група має мандат щодо пропозицій, щодо актів ... толерантно назвали ... оптимізації структури ... таких відповідних органів, про які ми говорили. І зокрема трансформацію відділу, департаменту, управління і того що стосується, думаю, сфери відповідальності нашого Комітету. Я думаю, що ми можемо також делегувати і колезі Пацкану висловити позицію Комітету в рамках цієї робочої групи.

Також хочу зазначити, що цього тижня приїздить до України з черговим візитом Комісар з питань національних меншин Організації з безпеки і співробітництва Європи. Вона буде ... колега Брензович у Вас?

БРЕНЗОВИЧ В. І. Була вчора.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Була вчора? Вона вже приїхала. В п'ятницю вона буде в Києві. На 8:30 стоїть зустріч моя з нею. Я запрошуюю колег – членів Комітету на цю зустріч. Остаточний час буде підтверджений. 8:30 п'ятниця. Я думаю, це також одна із тематик ... одна з тем обговорення.

Я також знаю, що у зв'язку із таким абсолютно недостатнім забезпеченням ресурсним цього напрямку. Якісь доповідей, які готує українська сторона щодо виконання конвенцій ... таких три доповіді щорічних, якщо я не помиляюся, готуються ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. ... чотири, вона є незадовільною. Це визнається ... ну власне ...тут не є бажання захищати мундири...я так розумію, колег із міністерства. Це є ситуація, коли фактично на тій роботі, коли сама Конвенція складає десь більше 80 сторінок доповідь пише одна людина і людина, яка не завжди має відповідну кваліфікацію. І навіть звернення до відповідних академічних інституцій або неурядових організацій не рятує ситуацію. Як результат, власне, Україна як держава виглядає абсолютно не так як би вона мала виглядати. В даному сенсі питання не просто назовні проєкції того що є або чого немає, а щоб бути зрозумілими. І будь-яке рішення, яке стосується ліквідації, трансформації або реформ інституційних вони мають враховувати і ці речі.

Також хочу зазначити, що в планах законодавчого забезпечення реформ в Україні, який Верховна Рада схвалила своєю Постановою 4 червня, одним з пріоритетів, який належить і до компетенції нашого Комітету, визначено прийняття необхідних законопроектів, зокрема внесення змін до деяких законодавчих актів, які стосуються і забезпечення прав та інтересів кримсько-татарського народу, громадян України інших національностей, які проживають на тимчасово окупованих територіях Автономної Республіки Крим і міста Севастополь і вдосконалення законодавства про національні меншини в Україні. Я думаю це також теми, які є абсолютно дотичними.

Тому я хочу подякувати колегам, які надали цю інформацію. Хочу висловити своє незадоволення тим, що колега - Міністр культури - віце-прем'єр не знайшов час, в другий раз поспіль, прийти на засідання Комітету. Не хочу про себе щось говорити, але в свій час, коли я був Віце-прем'єром, я

на кожне запрошення того чи іншого комітету .. знаходив час приходити, тому що я вважаю, що це є необхідним елементом спілкування. І, зрозуміло, що потім, коли законопроекти приходять від Кабінету Міністрів до Верховної Ради вони були зрозумілими і не потребували якогось драматичного імпровізування вже під час їх розгляду. Це стосується і сфери відповідальності нашого Комітету. Тому я хотів би висловити сподівання, що пан Кириленко знайде таку можливість в один із наступних раз прийти на наше засідання, прошу йому передати це ... це питання. Прошу.

СУСЛОВА І. М. Якщо дозволите, шановні колеги, у зв'язку з тим, що пан Кириленко також ігнорує мої постійні звернення щодо порушення прав заслужених артистів України і трудового колективу ... окремих представників трудового колективу Ректором національної музичної академії імені Чайковського - пана Рожка Володимира, який був нагороджений орденом Путіна там за якісь там заслуги, який звертався під час Революції гідності до пана Захарченка, щоби той надав охорону з міліції, інакше активісти зможуть зруйнувати приміщення Академії, який їздить, фактично, у закордонні відрядження, які оплачуються європейськими фондами і додатково бере на це кошти Академії музичної, який провів тендери і на тендери завів і фактично завів ті фірми, які належать його сину, і вони повигравали тендери на закупівлю музичних інструментів. Який завдав збитків за 2011 ... з січня 2011 року по 2014 рік на суму 1 млн. 683 тис. гривень і це є висновок Державної фінансової інспекції. Я зверталася по цих всіх питаннях і багатьох інших питаннях, які викладені у моєму зверненні, до В'ячеслава Кириленка, але, на жаль, незважаючи на те, що місяць пройшов, і строки давно сплинули – жодної відповіді не отримала. І тільки отримала відповідь щодо трудового договору, попросила копію трудового договору, в якому було б чітко зазначено про те що, до якого числа і якого року укладено

трудова угода і скільки він має право працювати. На що отримала відповідь, що я не маю права отримувати таку інформацію.

Додатково хочу Вас, як Заступника міністра проінформувати, що ця людина підпадає під дію закону про очищення влади, а саме під частину 2 статті 42 Закону про вищу освіту, ті зміни, які ми внесли зовсім нещодавно. І я окремо прошу, в присутності своїх колег, Голови Комітету, будь-ласка, відреагуйте відповідним чином, бо всі докази є. Вони є в Генеральній Прокуратурі, вони є в Фіскальній ... Державній фіскальній інспекції. І вони провели всі перевірки тут, лише справа за Міністром. Я дуже сподіваюся, що в присутності стількох колег і представників громадських організацій, ми зрештою зможемо вплинути.

ГОЛОВУЮЧИЙ. *(вимкнений мікрофон)*: Дякую. Андрій Миколайович і Андрій Васильович, я сподіваюся, що ... в ...

(Загальна дискусія. Вимкнені мікрофони.)

ГОЛОВУЮЧИЙ. *(вимкнений мікрофон)*: Шановні колеги. Андрій Миколайович і Андрій Васильович, я хочу подякувати Вам. А зараз у нас залишилось одне питання різне. ... Минулого разу колегам було роздано ..... матеріали...а саме: перелік законопроектів, які можуть пропонуватися до розкладу засідань Комітету, ... і останніх два пленарних тижні і зараз у нас залишається півтора .... Матеріали так би мовити є, і прошу ....

І друге стосується інформаційної довідки щодо необхідності ..... предмету відання нашого Комітету.

Надійшов лист від Голови Верховної Ради стосовно підготовки орієнтовного плану тих заходів, які планується провести Комітетом на третій сесії Верховної Ради України. До 20 липня комітети мають подати План роботи. Є стандартна форма, яка додається... Але є нюанс. В цьому плані

мають бути враховані положення Плану законодавчого ..... Про який я згадував.....

І останнє організаційне повідомлення воно стосується того, що ми змінимо дату та час проведення нашого наступного засідання. Воно відбудеться не як завжди у середу, у зв'язку з тим, що ми маємо конфлікт .... Не конфлікт, а як технічний конфлікт з одного приміщення ... яке ми поділяємо ...тут буде дуже бурхливе засідання комітету ... Комісії з питань приватизації. Тому щоб уникнути задоволення бути частиною цього конфлікту .... Пропозиція така, щоб Комітет, наступне засідання відбулося у вівторок 14 ... під час перерви, альтернатива може бути в четвер під час перерви. Або 14 вівторок.

БРЕНЗОВИЧ В. І. Краще вівторок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це робочий такий момент. Якщо немає заперечень тоді проголошуємо, що наступне засідання 14 липня о 14:15 у цій кімнаті. В мене немає більше оголошень. Колега Брензович.

БРЕНЗОВИЧ В. І. *(вимкнений мікрофон)*: Я до перспективного плану попросив би включити, щоб розглянули одне питання, яке важливе для нас ....

Я просив би включити одне питання до цього перспективного плану. Це наступне, щодо необхідності надання політико-правової оцінки репресивним діям органів радянської військової адміністрації, здійснених проти угорців та німців Закарпаття під час Другої світової війни та в повоєнний час. Це робоче. Я Вам передам. І включіть в цей робочий план. До плану роботи Комітету на наступний ... Будь-ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую колегам.